ΕΚΘΕΣΗ 2015
ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΣΤΟΚΧΟΛΜΗΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ – ΣΟΥΗΔΙΑΣ

Συντάκτης
Σταύρος Σταυράκος
Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

Στοκχόλμη, Απρίλιος 2016

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ Σελίδα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α ΣΟΥΗΔΙΑ - ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	4
1. Στοιχεία Γεωγραφίας	4
2. Πληθυσμός	4
3. Πολιτικό Σύστημα (Πολίτευμα- Πολιτικά κόμματα)	4
4. Νομοθετική Εξουσία	5
5. Εξωτερικές Σχέσεις	5
5.1 Σουηδία - Ευρωπαϊκή Ένωση	5
5.2 Συμμετοχή Σουηδίας σε Διεθνείς Οργανισμούς	5
5.3 Διεθνείς Συμφωνίες	5
5.4 Διμερείς Συμφωνίες	5
5.5 Μέσα Μαζικής Ενημερώσεως	5
5.5.1 Τύπος	5
5.5.2 Ραδιοτηλεόραση	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	7
1. Γενικά Στοιχεία	7
2. Βασικά Οικονομικά Μεγέθη	7
3. Εξέλιξη και Ανάλυση Βασικών Οικονομικών Μεγεθών	8
3.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ)	8
3.2 Γεωργία/Αγροτική Παραγωγή	8
3.3 Βιομηχανία/Βιομηχανική Παραγωγή	8
3.4 Υπηρεσίες	9
3.5 Πληθωρισμός	9
3.6 Αγορά Εργασίας	10
3.7 Εξωτερικό Εμπόριο	10
4. Κρατικός Προϋπολογισμός	13
5. Οικονομικό-Επιχειρηματικό Περιβάλλον	13
6. Τραπεζικός Τομέας	14
7. Υποδομές-Μεταφορές	15
8. Κανονισμοί σχετικά με τη λειτουργία των επιχειρήσεων	15
8.1 Ίδρυση εταιρείας στη Σουηδία – Franchising & direct marketing	15
8.2 Εμπορικοί φορείς	16
9. Συναλλαγματικές Ισοτιμίες	17
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	18
1. Τελευταίες εξελίξεις και προβλέψεις για τη σουηδική οικονομία	18
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ- ΣΟΥΗΔΙΑΣ	19
1. Διμερές Εμπόριο	19
1.2 Εντοπισμός ελληνικών προϊόντων με προοπτικές αύξησης εξαγωγών	21
2. Επενδύσεις	22
2.1 Προτάσεις προσέλκυσης επενδύσεων	23
3. Χρηματιστήρια	23

4. Τουρισμός	23
4.1 Προτάσεις ενίσχυσης τουριστικών ροών προς τη χώρα μας	23
5. Τομείς Συνεργασίας	24
6. Έργα-Προκηρύξεις	24
7. Δράσεις Οικονομικής Διπλωματίας	24
8. Προτάσεις αναλήψεως εξειδικευμένων δράσεων προς ενίσχυση της εξωστρέφειας της ελληνικής οικονομίας στη σουηδική αγορά	27
9. Διεθνείς Εκθέσεις	28
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ1 ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ	29
1. Υποδοχή της τοπικής αγοράς και αντιμετώπιση των ελληνικών προϊόντων από το καταναλωτικό κοινό της Σουηδίας	29
2. Η Ελλάδα ως τουριστικός προορισμός	29
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ	30
1. Γενικά για την αγορά της Σουηδίας	30
2. Κέντρα και δίκτυα διανομής	31
3. Δομή της λιανικής αγοράς της Σουηδίας	32
4. Τρόποι χρηματοδότησης των εξαγωγικών επιχειρήσεων της Σουηδίας	33
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	34
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ	35

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α
ΣΟΥΗΔΙΑ - ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Στοιχεία Γεωγραφίας

Με έκταση 450.295 τετρ. χλμ. (όσο περίπου 3,5 φορές η Ελλάδα), η Σουηδία είναι η τέταρτη σε μέγεθος χώρα της Ευρώπης. Η Σουηδία βρίσκεται στη Σκανδιναβική χερσόνησο, στη βόρεια Ευρώπη και συνορεύει δυτικά με τη Νορβηγία, βορειοανατολικά με τη Φιλανδία και νότια με τη Δανία με την οποία ενώνεται με τη γέφυρα Ερεσούντ (Öresund).

Η Σουηδία έχει ηπιότερο κλίμα από άλλες περιοχές του ιδίου γεωγραφικού πλάτους, αλλά λόγω του μεγάλου της μήκους (1.900 χλμ.) το κλίμα της ποικίλλει σημαντικά. Η Βόρεια Σουηδία έχει μεγάλους και κρύους χειμώνες και φωτεινά καλοκαίρια με μέτριες θερμοκρασίες (τον Ιούνιο και Ιούλιο, η ημέρα διαρκεί σχεδόν 24 ώρες). Τουλάχιστον το ήμισυ της έκτασης της χώρας καλύπτεται από δάση, ενώ το καλλιεργήσιμο έδαφος είναι λιγότερο από 10%.

2. Πληθυσμός

Η Σουηδία έχει πληθυσμό 9,65 εκατομμύρια κατοίκους, εκ των οποίων το 85% ζουν στο νότιο ήμισυ της έκτασης της χώρας. Οι πιο πυκνοκατοικημένες αστικές περιοχές είναι της πρωτεύουσας Στοκχόλμης (1,9 εκατ. κάτοικοι μαζί με τα προάστεια), του Γκέτεμπεργκ (800.000 κάτ.), του Μάλμε (350.000 κάτ.) και της Ουψάλας (200.000 κάτ.).

3. Πολιτικό Σύστημα (Πολίτευμα- Πολιτικά κόμματα)

Το πολίτευμα της Σουηδίας είναι βασιλευομένη κοινοβουλευτική δημοκρατία και ο ρόλος του βασιλιά (Κάρολος-Γουσταύος ο 16^{ος} από το 1973) είναι συμβολικός. Τα σημαντικότερα πολιτικά κόμματα στη Σουηδία είναι το Σοσιαλδημοκρατικό κόμμα, το κόμμα Μετριοπαθών, το κόμμα Πρασίνων, το Φιλελεύθερο Λαϊκό κόμμα, το κόμμα Κέντρου κ.α.

Στις τελευταίες γενικές εκλογές που διεξήχθησαν στη Σουηδία, τον Σεπτέμβριο του 2014, για την εκλογή του Κοινοβουλίου (Riksdag), το κόμμα των Σοσιαλδημοκρατών βρέθηκε στην πρώτη θέση, συγκεντρώνοντας το 31% των συνολικών ψήφων και κατέλαβε 113 έδρες σε σύνολο 349 εδρών στο σουηδικό κοινοβούλιο. Στη δεύτερη θέση με 23,3% και 84 έδρες ήταν το κόμμα των Μετριοπαθών, το οποίο αποτελούσε το σημαντικότερο κόμμα στον κυβερνητικό συνασπισμό της Σουηδίας τα προηγούμενα χρόνια. Το εθνικιστικό κόμμα των Σουηδών Δημοκρατών βρέθηκε στην τρίτη θέση, διπλασιάζοντας το ποσοστό του σε σύγκριση με την προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση (12,86% το 2014, έναντι 5,7% το 2010) και έλαβε 49 έδρες στη σουηδική βουλή. Οι σοσιαλδημοκράτες και το κόμμα των Πρασίνων που συγκέντρωσε 6,89% των ψήφων και πήρε 25 έδρες αποτελούν την σουηδική κυβέρνηση συνασπισμού κατά την παρούσα φάση και για τα επόμενα έτη, με Πρωθυπουργό τον Stefan Löfven, αρχηγό του κόμματος των Σοσιαλδημοκρατών.

Αξίζει πάντως να αναφερθεί ότι, περίπου 6,2 εκατ. ψηφοφόροι είχαν προσέλθει στις κάλπες, σε σύνολο 7,3 εκατ. εγγεγραμμένων ψηφοφόρων. Το ποσοστό συμμετοχής στις τελευταίες εκλογές ανήλθε σε 85,81%, σημειώνοντας αύξηση 1,24% σε σχέση με τις προηγούμενες εκλογές το 2010, ενώ το ποσοστό αποχής ήταν 14,19%.

4. Νομοθετική Εξουσία

Οι εκλογές γίνονται με άμεση καθολική ψηφοφορία, το δε Κοινοβούλιο (Riksdag) αποτελείται από 349 μέλη που εκλέγονται με απλή αναλογική για τέσσερα έτη.

5. Εξωτερικές Σχέσεις

5.1 Σουηδία - Ευρωπαϊκή Ένωση

Το τέλος του ψυχρού πολέμου και του πολιτικού χωρισμού της Ευρώπης άλλαξε την εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας της Σουηδίας και δημιούργησε ευκαιρίες για συμμετοχή της στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και τη διαμόρφωση της νέας ευρωπαϊκής δομής ασφάλειας. Με την ένταξή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση τον Ιανουάριο του 1995, η Σουηδία μετέχει στις ευρωπαϊκές διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

5.2 Συμμετοχή Σουηδίας σε Διεθνείς Οργανισμούς

Μεταξύ των Διεθνών Οργανισμών, στους οποίους η Σουηδία συμμετέχει ενεργά, συγκαταλέγονται ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ), η Παγκόσμια Τράπεζα, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ), ο Οργανισμός Γεωργίας και Τροφίμων (FAO), η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (ILO), η ΟΥΝΕΣΚΟ, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) κ.ά.

5.3 Διεθνείς Συμφωνίες

Η Σουηδία έχει υπογράψει πολυάριθμες συμφωνίες με αρκετούς διεθνείς οργανισμούς, ωστόσο υπάρχουν επίσης διμερείς συμφωνίες με αρκετές χώρες σε πολλούς διαφορετικούς τομείς ενδιαφέροντος.

5.4 Διμερείς Συμφωνίες

Επιπλέον των κοινοτικών ρυθμίσεων, σε διμερές επίπεδο μεταξύ Ελλάδας και Σουηδίας έχουν υπογραφεί οι κάτωθι συμφωνίες:

- Συμφωνία Διεθνών Οδικών Μεταφορών Επιβατών και Εμπορευμάτων (1975)
- Συμφωνία Αποφυγής Διπλής Φορολογίας Εισοδήματος (1961)
- Συμφωνία εκμεταλλεύσεως τακτικών γραμμών εναερίου κυκλοφορίας (1947)
- Συνθήκη Εμπορίου, Ναυτιλίας και Εγκατάστασης (1926-ΦΕΚ 96/25.5.1927).

5.5 Μέσα Μαζικής Ενημερώσεως

5.5.1 Τύπος*

Οι Σουηδοί θεωρούνται από τους μεγαλύτερους καταναλωτές εφημερίδων στον κόσμο, και σχεδόν σε κάθε πόλη υπάρχει μια τοπική εφημερίδα. Οι σημαντικότερες εφημερίδες της χώρας είναι οι ακόλουθες:

- Svesnka Dagbladet: Ανεξάρτητη, μετριοπαθής, εθνικής εμβέλειας εφημερίδα. Είναι δεύτερη σε κυκλοφορία με 185.600 φύλλα η ημερήσια και 188.900 η κυριακάτικη/πρωινή.
- Dagens Nyheter: Ανεξάρτητη εφημερίδα με εξειδίκευση σε θέματα οικονομίας, επενδύσεων κλπ. Είναι πρώτη σε κυκλοφορία με 285.700 φύλλα η ημερήσια και 330.700 κυριακάτικη/πρωινή.
- Aftonbladet: Ανεξάρτητη και σοσιαλδημοκρατική απογευματινή εφημερίδα. Μέση κυκλοφορία είναι 310.900 φύλλα η ημερήσια και 371.400 η κυριακάτικη έκδοση.

- Expressen: Ανεξάρτητη και φιλελεύθερη απογευματινή εφημερίδα. Η μέση ημερήσια κυκλοφορία κυμαίνεται σε 248.600 φύλλα και 329.900 η κυριακάτικη έκδοση.
- Metro International: Εκδίδεται από Δευτέρα έως Παρασκευή με μέση ημερήσια κυκλοφορία 272.400 φύλλα. Διανέμεται δωρεάν στους σταθμούς του Μετρό και των αστικών λεωφορείων.
  *(Πηγή: Γραφείο Τύπου και Επικοινωνίας Στοκχόλμης)

5.5.2 Ραδιοτηλεόραση

Τέσσερις μεγάλοι όμιλοι ελέγχουν την αγορά των ραδιοτηλεοπτικών μέσων στη Σουηδία:

- Sveriges Television, στην οποία ανήκουν οι τηλεοπτικοί σταθμοί SVT1, SVT2, SVT24, Barnkanalen και Kunskapskanalen,
- TV4 Group, που διαθέτει τα συνδρομητικά κανάλια TV4, Sjuan, TV4 Fakta, TV4 Film, TV4 Sport, TV4 Guld, TV4 Komedi κα.
- Modern Times Group, στην κατοχή του οποίου είναι οι σταθμοί TV3, TV6, TV8, TV10, Viasat Sport, Viasat Film κ.τλ.
- SBS Discovery Media, με τους σταθμούς Kanal 5, Kanal 9, TV11 και Discovery channel.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ

1. Γενικά Στοιχεία

Η δημοσιονομική κατάσταση της Σουηδίας κρίνεται αρκετά ικανοποιητική, εν τούτοις η σουηδική Κυβέρνηση θεωρεί ότι η γενικότερη οικονομική κρίση που έπληξε ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες κατά τα τελευταία έτη, είχε επηρεάσει αρνητικά το ρυθμό ανάπτυξης της Σουηδίας, δεδομένου ότι η σουηδική οικονομία εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις εξαγωγές που πραγματοποιεί. Πρέπει να σημειωθεί ότι, το 59% των εξαγωγών της Σουηδίας κατευθύνεται προς τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ το 39% προς την ευρωζώνη.

2. Βασικά Οικονομικά Μεγέθη

Παρατίθεται πίνακας με τα βασικά οικονομικά στοιχεία της σουηδικής οικονομίας:

Πίνακας 1: Βασικά οικονομικά μεγέθη της σουηδικής οικονομίας*

	2013	2014	2015
Ονομαστικό ΑΕΠ (ποσά σε δισ. SEK/δισ. ευρώ)	3.634 (420,2)	3.915 (430,2)	4.155 (443,9)
Μεταβολή ΑΕΠ	1,6%	2,3%	3,2%
ΑΕΠ (Κατά κεφαλήν)	378.542 SEK (43.770 ευρώ)	403.700 SEK (44.363 ευρώ)	424.000 SEK (45.299 ευρώ)
Ανεργία	8,0%	7,9%	7,5%
Πληθωρισμός	-0.04%	-0.20%	-0.02%
Εξαγωγές αγαθών (ποσά σε δισ. SEK/δισ. ευρώ)	1092,0 (126,2)	1.125,6 (123,7)	1.181,2 (126,2)
Εισαγωγές αγαθών (ποσά σε δισ. SEK/δισ. ευρώ)	1041,0 (120,4)	1.113,3 (122,3)	1.163,8 (124,3)
Εμπορικό Ισοζύγιο (ποσά σε δισ. SEK/δισ. ευρώ)	51,0 (5,9)	12,3 (1,4)	17,4 (1,9)
Δημοσιονομικό ισοζύγιο (% ΑΕΠ)	-1,4%	-1,9%	-0,9%
Απόθεμα ΑΞΕ (FDI) (ποσά σε δισ. SEK/δισ. ευρώ)	2.442 (282,3)	2.367 (260,1)	
Εκροή επενδύσεων ΑΞΕ(FDI) (ποσά σε δισ. SEK/δισ. ευρώ)	2.625 (303,4)	2.824 (310,3)	
Δημόσιο Χρέος (δισ. SEK/δισ. ευρώ)	1.277 (147,6)	1.390 (153,0)	1.403 (150,0)
Συναλ/κά Αποθέματα (ποσά σε δισ. SEK/δισ. ευρώ)	398 (46)	417 (45,9)	454 (48,5)

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία της Σουηδίας (Statistics Sweden - SCB)

* Το 2015, το 1 ευρώ, κατά μέσο όρο, αντιστοιχούσε σε 9,36 σουηδικές κορόνες (SEK). Τα προηγούμενα χρόνια η μέση ισοτιμία ήταν για το 2013: 1 ευρώ = 8,65 SEK και το 2014: 1 ευρώ = 9,10 SEK.

3. Εξέλιξη και Ανάλυση Βασικών Οικονομικών Μεγεθών

3.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ)

Το ΑΕΠ στη Σουηδία ανήλθε σε περίπου 4,1 τρισ. SEK (443,9 δισ. ευρώ) κατά το 2015, ενώ το κατά κεφαλή εισόδημα για το ίδιο πάντα έτος ήταν 424.000 SEK (45.299 ευρώ), σημειώνοντας αύξηση κατά 3,2% σε σύγκριση με το 2014.

3.2 Γεωργία/Αγροτική Παραγωγή

Η γεωργία στη Σουηδία διαφέρει αναλόγως την περιοχή της χώρας. Αυτό οφείλεται στις διάφορες κλιματικές ζώνες και στην ποιότητα του εδάφους διαφορετικών περιοχών καθώς πολλά μέρη της χώρας είναι περισσότερο κατάλληλα για δασοκομία παρά για αγροτική παραγωγή.

Στα νοτιότερα μέρη της Σουηδίας έχει αναπτυχθεί η γεωργία και τα κύρια αγροτικά προϊόντα που παράγονται είναι σιτηρά, ελαιοκράμβη και άλλα ελαιούχα φυτά, ζαχαρότευτλα κα. Στη βόρεια Σουηδία καλλιεργούνται κριθάρι και βρώμη, τα οποία χρησιμοποιούνται κυρίως για τη διατροφή ζώων. Στην κεντρική και βόρεια Σουηδία είναι εντονότερη η ανάπτυξη της δασοκομίας και ελάχιστη η αγροτική παραγωγή. Η συμβολή του γεωργικού τομέα στο ΑΕΠ της Σουηδίας κυμαίνεται στο 2%. Σημειώνεται ότι, ο γεωργικός τομέας στη Σουηδία (χωρίς να περιλαμβάνονται οι τομείς της δασοκομίας και της βιομηχανίας τροφίμων) απασχολεί περίπου 178.000 άτομα, αριθμός που αντιστοιχεί στο 1,5% του εργατικού δυναμικού της χώρας.

3.3 Βιομηχανία/Βιομηχανική Παραγωγή

Ο βιομηχανικός τομέας αντιπροσωπεύει το 28% περίπου του ΑΕΠ της Σουηδίας. Η πλούσια εγχώρια παραγωγή σιδηρομεταλλευμάτων, ξυλείας και υδροηλεκτρικής ενέργειας, το εργατικό δυναμικό ήταν οι παράγοντες της γρήγορης εκβιομηχάνισης που μεταμόρφωσε τη Σουηδία σε ένα σύγχρονο και πλούσιο κράτος, του οποίου η ευημερία βασίζεται ολοένα και περισσότερο στα αγαθά της υψηλής τεχνολογίας και τις υπηρεσίες της μεταβιομηχανικής εποχής.

Στη διάρκεια των μεταπολεμικών δεκαετιών η σημασία μετατοπίσθηκε βαθμιαία από την παραδοσιακή παραγωγή ακατέργαστων υλών προς τις εξελιγμένες βιομηχανίες τεχνικού χαρακτήρα, όπως ο ηλεκτρικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός, τα συστήματα μεταφορών και τα χημικά. Τις τελευταίες δεκαετίες, η Σουηδία - όπως πολλές άλλες δυτικές χώρες - χαρακτηρίζεται από γρήγορη μετεξέλιξη προς μια οικονομία βασισμένη περισσότερο στις υπηρεσίες και την τεχνογνωσία. Οι βασικοί κλάδοι της σουηδικής βιομηχανίας είναι οι εξής:

α) Υλοτομία. Η σουηδική δασική βιομηχανία παίζει σημαντικό ρόλο στην οικονομία της χώρας ήδη από τα μέσα του 19^{ου} αιώνα. Με την πάροδο των ετών έχει αποκτήσει χαρακτήρα περισσότερο εξαγωγικό. Η σουηδική βιομηχανία επεξεργασίας ξυλείας βρίσκεται στη δεύτερη θέση των παγκόσμιων εξαγωγών, ενώ επίσης θεωρείται πολύ εκσυγχρονισμένη και οι λειτουργικοί της στόχοι είναι μακροπρόθεσμοι και οικολογικοί.

β) Χαλυβουργία. Πρόκειται για παραδοσιακή σουηδική βιομηχανία και η Σουηδία ήταν η μεγαλύτερη εξαγωγική χώρα προϊόντων σιδήρου στην Ευρώπη για περισσότερα από διακόσια χρόνια. Οι εξαγωγές σιδηρομεταλλευμάτων μειώθηκαν μετά τα μέσα της δεκαετίας του ’70, αλλά η Σουηδία δεν παύει να είναι ανάμεσα στους δέκα μεγαλύτερους εξαγωγείς στον κόσμο. Οι

Σουηδοί παραγωγοί χάλυβα έχουν επικεντρώσει το ενδιαφέρον τους στην ποιότητα και τουλάχιστον το μισό της αξίας των πωλήσεων αφορά τον πλέον ακριβό ειδικό χάλυβα που χρησιμοποιείται για εργαλεία ακριβείας, ρουλεμάν κ.ά.

γ) Βιομηχανία υψηλής τεχνολογίας. Ο εν λόγω βιομηχανικός κλάδος (κατασκευές, μηχανήματα, ηλεκτρονικά κ.λπ.) έχει να επιδείξει την ταχύτερη ανάπτυξη από κάθε άλλον τομέα στη χώρα. Οι τεχνολογίες πληροφορικής (IT) και τα πολυμέσα έχουν συνεχώς αυξανόμενη σημασία ενώ η Ericsson είναι παγκοσμίως γνωστή ως επιτυχημένη εταιρία στις τηλεπικοινωνίες και πωλεί ψηφιακές συνδέσεις και τηλεφωνικά συστήματα στις αγορές ολόκληρου του κόσμου. Οι βιομηχανίες αυτοκινήτων και αεροσκαφών είναι σημαντικές.

δ) Χημική βιομηχανία. Χημικά προϊόντα παράγονται στη Σουηδία για περισσότερα από εκατό χρόνια. Αρχικά, παράγονταν κυρίως σπίρτα και εκρηκτικά, ενώ αργότερα τα χρώματα και τα πλαστικά αποτέλεσαν μεγάλο μέρος της παραγωγής χημικών ειδών, κυρίως μετά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Η σουηδική φαρμακοβιομηχανία έχει πολύ θετικά αποτελέσματα την τελευταία εικοσαετία, ενώ οι εξαγωγές της φαρμακευτικών προϊόντων υπερτερούν κατά πολύ των εισαγωγών ομοειδών προϊόντων. Με τις διάφορες συγχωνεύσεις ο αριθμός των μεγάλων φαρμακευτικών εταιριών μειώθηκε τα τελευταία δέκα χρόνια. Μεταξύ των σημαντικότερων εταιρειών του κλάδου συγκαταλέγονται η Astra Zeneca, η Pharmacia & Upjohn η Ferring κ.ά.

3.4 Υπηρεσίες

Ο τομέας των υπηρεσιών αναπτύσσεται ταχύτατα στη Σουηδία και αντιστοιχεί στο 70% του ΑΕΠ της. Η Σουηδία πρωτοπορεί διεθνώς σε πολλούς κλάδους που σχετίζονται με υπηρεσίες, όπως π.χ. στις τηλεπικοινωνίες, τα φαρμακευτικά, ιατρικά και βιοτεχνολογικά προϊόντα, τις εναλλακτικές πηγές ενέργειας κ.α. Η χώρα βρίσκεται στην κορυφή της κλίμακας αποδοχής της υψηλής τεχνολογίας και οι τομείς της νανοτεχνολογίας και έρευνας εμβρυονικών κυττάρων αναπτύσσονται ραγδαία.

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Σουηδία κατατάσσεται στην πρώτη θέση, μεταξύ των χωρών μελών της ΕΕ, στην καινοτομία και μάλιστα παρουσιάζει πολύ υψηλότερες επιδόσεις από τον μέσο όρο της ΕΕ. Σε σχετική ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά το περασμένο έτος, είχε επισημανθεί ότι «οι επιδόσεις καινοτομίας στη Σουηδία αλλά και γενικότερα στην ΕΕ βελτιώνονται από έτος σε έτος, ωστόσο το καινοτομικό χάσμα μεταξύ των κρατών μελών εξακολουθεί να διευρύνεται. Παράγοντες ανάπτυξης της καινοτομίας στην ΕΕ αποτελούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις και η εμπορική εκμετάλλευση των καινοτομιών, καθώς και τα άριστα ερευνητικά συστήματα».

3.5 Πληθωρισμός

Το 2015, ο μέσος ετήσιος πληθωρισμός ήταν -0,02%, παρουσιάζοντας πολύ μικρή αύξηση σε σχέση με το 2014, όπου ο πληθωρισμός ανερχόταν σε -0,20% (Ο μέσος πληθωρισμός το 2011 κυμαινόταν σε 2,60% και έκτοτε υπήρχε συνεχής μείωση).

Ο πληθωρισμός αναμένεται να παραμείνει σε επίπεδα χαμηλότερα του στόχου του 2% που έχει θέσει η κεντρική τράπεζα της Σουηδίας (Riksbank). Σημειώνεται ότι, η διατήρηση του πληθωρισμού σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα επί μακρό χρονικό διάστημα έχει θέσει υπό αμφισβήτηση την ικανότητα πρόβλεψης της Riksbank σχετικά με τις κινητήριες δυνάμεις του

πληθωρισμού της χώρας. Επιπλέον, καθώς καταγράφονται τα χαμηλότερα επίπεδα πληθωρισμού στη Σουηδία στη διάρκεια των τελευταίων 15 ετών, πολλοί αναλυτές εκφράζουν τη δυσπιστία τους σχετικά με το στόχο του 2% της Riksbank. Η Κεντρική τράπεζα της Σουηδίας έχει ανακοινώσει ότι ο πληθωρισμός πλέον επηρεάζει σημαντικά τις αποφάσεις της τράπεζας στη διαμόρφωση των επιτοκίων της.

3.6 Αγορά Εργασίας

Σύμφωνα με το σουηδικό Οργανισμό Απασχόλησης Προσωπικού (Arbetsförmedlingen) η ανεργία στη Σουηδία μειώθηκε σε 7,5% το Δεκέμβριο του 2015. Συγκεκριμένα, 381.000 άτομα βρίσκονταν εκτός αγοράς εργασίας στο τέλος του 2015, αριθμός που είναι μειωμένος κατά 4.000 άτομα σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2014.

Η σουηδική κυβέρνηση έχει στόχο να συμβάλλει στην επιμόρφωση νέων εργαζομένων μέσω σεμιναρίων και διαφόρων προγραμμάτων κατάρτισης, ενώ σημαντικά κίνητρα θα δοθούν σε εταιρείες προκειμένου να προβούν σε προσλήψεις μακροχρόνια ανέργων. Το σουηδικό κράτος επιθυμεί τη βελτίωση της ευελιξίας της αγοράς εργασίας και την προώθηση της απασχόλησης ακόμα και για μικρό χρονικό διάστημα. Τέλος, ειδικά μέτρα θα ληφθούν επίσης για την καλύτερη ενσωμάτωση και ένταξη νεοαφιχθέντων μεταναστών στη Σουηδία.

3.7 Εξωτερικό Εμπόριο

Η Σουηδία πρωτοπορεί διεθνώς ως χώρα ελεύθερου εμπορίου και περισσότερη από τη μισή της οικονομία εξαρτάται από το εξωτερικό της εμπόριο. Η αξία των εξαγωγών της χώρας κατά το 2015 ανήλθε σε 1.181,2 δισ. κορόνες Σουηδίας (126,2 δισ. ευρώ), σημειώνοντας αύξηση 4,9% σε σχέση με το 2014.

Το ίδιο διάστημα οι εισαγωγές ήταν 1.163,8 δισ. κορόνες (124,3 δισ. ευρώ). Το 2015, το πλεόνασμα στο εμπορικό ισοζύγιο της χώρας αυξήθηκε κατά 41% συγκριτικά με το προηγούμενο έτος και έφθασε τις 17,4 δισ. κορόνες (1,9 δισ. ευρώ).

Πίνακας 2: Εξωτερικό εμπόριο της Σουηδίας τα τελευταία τρία έτη*
(Ποσά σε δισ. SEK. Εντός παρένθεσης το ποσό κατά προσέγγιση σε δισ. ευρώ)

	2013	2014	2015
Όγκος εμπορίου	2.133,0 (246,6)	2.238,9 (246,0)	2.345,0 (250,5)
Εξαγωγές	1.092,0 (126,2)	1.125,6 (123,7)	1.181,2 (126,2)
Εισαγωγές	1.041,0 (120,4)	1.113,3 (122,3)	1.163,8 (124,3)
Εμπορικό ισοζύγιο	51,0 (5,9)	12,3 (1,4)	17,4 (1,9)

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία της Σουηδίας (Statistics Sweden - SCB)
* Το 2015, το 1 ευρώ, κατά μέσο όρο, αντιστοιχούσε σε 9,36 σουηδικές κορόνες (SEK). Τα προηγούμενα χρόνια η μέση ισοτιμία ήταν για το 2013: 1 ευρώ = 8,65 SEK και το 2014: 1 ευρώ = 9,10 SEK.

Πίνακας 3: Κύριες ομάδες εξαγόμενων/εισαγόμενων προϊόντων Σουηδίας, 2015*
(Ποσά σε εκατ. SEK. Εντός παρένθεσης το ποσό κατά προσέγγιση σε εκατ. ευρώ)

10 σημαντικότερες κατηγορίες εξαγόμενων προϊόντων			
α/α	**Προϊόντα**	**Αξία**	**% στο σύνολο των εξαγωγών**
1	Πυρηνικοί αντιδραστήρες, λέβητες, μηχανές συσκευές και μέρη αυτών	197.291 (21.078)	16,7%
2	Αυτοκίνητα οχήματα, ελκυστήρες, οχήματα για χερσαίες μεταφορές	141.037 (15.068)	11,9%
3	Ηλεκτρικές συσκευές & μηχανές, συσκευές αναπαραγωγής ήχου, ηλεκτρικά υλικά κ.α.	130.265 (13.917)	11,0%
4	Ορυκτά λάδια και καύσιμα, ασφαλτώδεις ύλες, κεριά ορυκτά	72.942 (7.793)	6,2%
5	Χαρτί και χαρτόνια, τεχνουργήματα από κυτταρίνη, χαρτί ή χαρτόνι	71.561 (7.645)	6,0%
6	Φαρμακευτικά προϊόντα, παρασκευάσματα αναλώσιμα κ.α.	62.078 (6.632)	5,2%
7	Χυτοσίδηρος, σίδηρος και χάλυβας	48.142 (5.143)	4,0%
8	Πλαστικές ύλες και τεχνουργήματα από τις ύλες αυτές	44.062 (4.707)	3,7%
9	Όργανα & συσκευές οπτικής, φωτογραφίας εργαλεία ιατροχειρουργικής, ωρολογοποιία	33.429 (3.571)	2,8%
10	Ξυλεία, ξυλοκάρβουνα και τεχνουργήματα από ξύλο	32.378 (3.459)	2,7%
10 σημαντικότερες κατηγορίες εισαγόμενων προϊόντων			
α/α	**Προϊόντα**	**Αξία**	**% στο σύνολο εισαγωγών**
1	Πυρηνικοί αντιδραστήρες, λέβητες, μηχανές συσκευές και μέρη αυτών	162.538 (17.365)	13,9%
2	Ηλεκτρικές συσκευές & μηχανές, συσκευές αναπαραγωγής ήχου, ηλεκτρικά υλικά κ.α.	152.307 (16.272)	13,1%
3	Αυτοκίνητα οχήματα, ελκυστήρες, οχήματα για χερσαίες μεταφορές	134.865 (14.409)	11,5%
4	Ορυκτά λάδια και καύσιμα, ασφαλτώδεις ύλες, κεριά ορυκτά	113.828 (12.611)	9,7%
5	Πλαστικές ύλες και τεχνουργήματα από τις ύλες αυτές	47.821 (5.109)	4,0%
6	Ψάρια και μαλακόστρακα, διάφορα ασπόνδυλα υδρόβια	34.275 (3.662)	2,9%
7	Φαρμακευτικά προϊόντα, παρασκευάσματα αναλώσιμα κ.α.	32.573 (3.480)	2,7%
8	Όργανα & συσκευές οπτικής, φωτογραφίας εργαλεία ιατροχειρουργικής, ωρολογοποιία	31.363 (3.350)	2,6%
9	Χυτοσίδηρος, σίδηρος και χάλυβας	30.229 (3.229)	2,5%
10	Τεχνουργήματα από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα	25.718 (2.747)	2,2%

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία της Σουηδίας (Statistics Sweden - SCB)
* Το 2015, το 1 ευρώ, κατά μέσο όρο, αντιστοιχούσε σε 9,36 σουηδικές κορόνες (SEK).

Με βάση τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της Σουηδίας (SCB), κατά το 2015, η Γερμανία εμφανίζεται ως πρώτος προμηθευτής της χώρας με αξία προϊόντων περίπου 209 δισ. κορόνες, η Ολλανδία βρίσκεται στη δεύτερη θέση με 96,5 δισ. κορόνες, η Νορβηγία στην τρίτη με 95,6 δισ. κορόνες, ενώ στην τέταρτη θέση βρίσκεται η Δανία (89,5 δισ. κορόνες) και στην πέμπτη το Ηνωμένο Βασίλειο (64,2 δισ. κορόνες). Οι εισαγωγές από Ελλάδα κατά το ίδιο έτος ανήλθαν σε 1,14 δισ. κορόνες (122,6 εκατ. ευρώ).

Μεταξύ των εξαγωγικών αγορών της Σουηδίας, η Νορβηγία κατέχει την πρώτη θέση το 2015 με 121,7 δισ. κορόνες και η Γερμανία βρίσκεται στη δεύτερη θέση (121,1 δισ. κορόνες). Στην τρίτη θέση της κατάταξης είναι οι ΗΠΑ (90,5 δισ. κορόνες), στην τέταρτη το Ην. Βασίλειο (84,8 δισ. κορόνες) και στην πέμπτη θέση είναι η Δανία (80,7 δισ. κορόνες). Οι σουηδικές εξαγωγές προς Ελλάδα κατά το εξεταζόμενο διάστημα ανήλθαν σε 2,62 δισ. κορόνες (280 εκατ. ευρώ).

Πίνακας 4: Εισαγωγές και εξαγωγές της Σουηδίας ανά χώρα (2013- 2015)
(ποσά σε εκατ. SEK)*

10 σημαντικότεροι προορισμοί εξαγωγών				
α/α	**Χώρα**	**2013**	**2014**	**2015**
1	Νορβηγία	116.710	118.216	**121.726**
2	Γερμανία	107.066	109.994	**121.141**
3	ΗΠΑ	67.859	75.853	**90.559**
4	Ηνωμένο Βασίλειο	70.324	79.342	**84.810**
5	Δανία	70.400	74.720	**80.739**
6	Φινλανδία	74.068	76.221	**78.807**
7	Ολλανδία	56.884	55.367	**60.860**
8	Βέλγιο	53.731	49.082	**52.085**
9	Γαλλία	48.864	48.711	**49.014**
10	Κίνα	39.544	39.845	**45.177**
	10 σημαντικότεροι προμηθευτές			
α/α	**Χώρα**	**2013**	**2014**	**2015**
1	Γερμανία	173.627	182.691	**209.197**
2	Ολλανδία	78.124	84.951	**96.538**
3	Νορβηγία	92.476	91.997	**95.633**
4	Δανία	79.698	76.610	**89.586**
5	Ηνωμένο Βασίλειο	60.019	65.555	**64.254**
6	Κίνα	43.754	49.894	**58.956**
7	Φινλανδία	55.180	53.141	**53.725**
8	Βέλγιο	39.389	42.239	**50.676**
9	Γαλλία	41.287	47.212	**50.606**
10	Ρωσία	45.541	54.345	**38.334**

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία της Σουηδίας (Statistics Sweden - SCB)
* Το 2015, το 1 ευρώ, κατά μέσο όρο, αντιστοιχούσε σε 9,36 σουηδικές κορόνες (SEK). Τα προηγούμενα χρόνια η μέση ισοτιμία ήταν για το 2013: 1 ευρώ = 8,65 SEK και το 2014: 1 ευρώ = 9,10 SEK.

Πίνακας 5: Εισαγωγές και εξαγωγές της Σουηδίας ανά γεωγραφική περιοχή
(ποσά σε εκατ. SEK)*

Συνολικές εξαγωγές ανά γεωγραφική περιοχή				
α/α	**Περιοχή**	**2013**	**2014**	**2015**
1	Ευρώπη	804.667	830.100	**862.954**
2	- Ευρωπαϊκή Ένωση	629.273	656.499	**691.124**
3	- Ευρωζώνη	427.857	436.353	**466.851**
4	Αμερική	102.638	108.884	**124.726**
5	- Βόρεια Αμερική	76.800	84.593	**100.489**
6	- Νότια και Κεντρική Αμερική	25.839	24.291	**24.237**
7	Ασία	135.495	135.193	**145.505**
8	Αφρική	28.895	32.689	**31.547**
9	Ωκεανία	13.852	12.570	**13.427**
	Συνολικές εισαγωγές ανά γεωγραφική περιοχή			
α/α	**Περιοχή**	**2013**	**2014**	**2015**
1	Ευρώπη	883.356	937.701	**976.549**
2	- Ευρωπαϊκή Ένωση	726.474	770.909	**820.264**
3	- Ευρωζώνη	513.105	548.681	**594.491**
4	Αμερική	44.873	44.837	**49.386**
5	- Βόρεια Αμερική	31.183	30.788	**35.161**
6	- Νότια και Κεντρική Αμερική	13.691	14.049	**14.225**
7	Ασία	100.201	110.549	**124.425**
8	Αφρική	14.826	16.760	**10.918**
9	Ωκεανία	2.766	2.450	**2.580**

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία της Σουηδίας (Statistics Sweden - SCB)
* Το 2015, το 1 ευρώ, κατά μέσο όρο, αντιστοιχούσε σε 9,36 σουηδικές κορόνες (SEK). Τα προηγούμενα χρόνια η μέση ισοτιμία ήταν για το 2013: 1 ευρώ = 8,65 SEK και το 2014: 1 ευρώ = 9,10 SEK.

4. Κρατικός Προϋπολογισμός

Το δημόσιο χρέος της Σουηδίας ανερχόταν σε 1,4 τρισ. κορόνες (150 δισ. ευρώ) στο τέλος του 2015, το οποίο αντιστοιχεί στο 35% περίπου του ΑΕΠ της χώρας. Εντούτοις, το ποσοστό χρέους του ιδιωτικού τομέα είναι αρκετά υψηλό και υπερβαίνει το 240% του ΑΕΠ.

5. Οικονομικό-Επιχειρηματικό Περιβάλλον

Η Σουηδία θεωρείται μια αναπτυγμένη βιομηχανική χώρα, με υψηλό βιοτικό επίπεδο, ποιοτικές κοινωνικές υπηρεσίες, σύγχρονο σύστημα διανομών, πολύ καλές εσωτερικές και εξωτερικές συγκοινωνίες και καλά καταρτισμένο και ειδικευμένο εργατικό δυναμικό. Η σουηδική οικονομία μπορεί να χαρακτηρισθεί ως μικρή αλλά ανοικτή οικονομία, εξαρτώμενη σημαντικά από το εξωτερικό εμπόριο. Οι μεγάλοι βιομηχανικοί όμιλοι της Σουηδίας είναι σε μεγάλο βαθμό διεθνές δίκτυο και σημαντικό μέρος της παραγωγής τους γίνεται στο εξωτερικό, κυρίως σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν ληφθεί υπόψη ο μικρός πληθυσμός της, η συμμετοχή της χώρας στο διεθνές εμπόριο είναι εντυπωσιακά μεγάλη.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Σουηδία καταλαμβάνει την τρίτη θέση στο «Δείκτη αντίληψης διαφθοράς» της Διεθνούς Διαφάνειας (Transparency International). Η έκθεση της Διεθνούς Διαφάνειας για το 2015 ταξινομεί τις χώρες όλου του κόσμου σε μια κλίμακα από το 0 έως το 100, αρχίζοντας από τη χώρα που παρουσιάζει τη μικρότερη διαφθορά. Τα τελευταία έτη, η Σουηδία βρίσκεται σταθερά ανάμεσα στις πρώτες θέσεις της σχετικής κατάταξης με τις λιγότερο διεφθαρμένες χώρες, ενώ το 2014 είχε την τέταρτη καλύτερη θέση στον κόσμο.

Η κυβέρνηση της Σουηδίας έχει προβεί, από την 1η Ιανουαρίου του 2014, σε μείωση του εταιρικού φόρου σε 22% από 26,3% που ήταν προηγουμένως, με σκοπό την προσέλκυση επενδύσεων, τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και την αποφυγή εξόδου επιχειρήσεων από τη χώρα. Σε ανακοίνωσή της, η σουηδική Κυβέρνηση είχε αναφέρει ότι «η σημαντική μείωση του εταιρικού φόρου αναμένεται να ενισχύσει το επενδυτικό κλίμα και την ανάπτυξη στη Σουηδία δεδομένου ότι η χώρα δεν βρίσκεται στο κέντρο της Ευρώπης και συνεπώς οι φόροι θα πρέπει να είναι περισσότερο ανταγωνιστικοί». Η τελευταία μείωση εταιρικού φόρου στη Σουηδία είχε γίνει το 2010, όταν ο συντελεστής μειώθηκε σε 26,3% από 28 % που ήταν προηγουμένως. Οι μειώσεις αυτές, κατά τα τελευταία χρόνια, σηματοδοτούν μια αξιοσημείωτη αλλαγή καθώς η υψηλή φορολόγηση που υπήρχε τις προηγούμενες δεκαετίες είχε υποχρεώσει αρκετές εταιρείες να εγκαταλείψουν τη Σουηδία.

Επίσης, το ποσοστό ΦΠΑ στη Σουηδία είναι γενικά 25%, ωστόσο στα τρόφιμα, σε υπηρεσίες εστίασης και ξενοδοχεία είναι 12%, ενώ σε εφημερίδες, βιβλία, διάφορες πολιτιστικές δραστηριότητες κτλ. ο ΦΠΑ είναι 6%.

Εξαιρετικές είναι οι συνθήκες για πραγματοποίηση επενδύσεων στη σουηδική πρωτεύουσα, καθώς η Στοκχόλμη βρίσκεται στις κορυφαίες θέσεις όσον αφορά την ποιότητα ζωής και το επιχειρησιακό περιβάλλον. Κατατασσόμενη παγκοσμίως στις δέκα πρώτες θέσεις του «δείκτη πόλεων ευκαιρίας» (Cities of Opportunity index), η Στοκχόλμη παραμένει μία από τις πιο ελκυστικές πόλεις του κόσμου τόσο για επιχειρήσεις όσο και για πολίτες που αναζητούν εργασία. Η Στοκχόλμη συγκαταλέγεται στις τρεις πρώτες πόλεις του κόσμου σε επίπεδο τεχνολογικής ετοιμότητας, ξεπερνώντας το Χόνγκ Κόνγκ και τη Νέα Υόρκη. Όσον αφορά το δείκτη τεχνολογίας, η σουηδική πρωτεύουσα βρίσκεται στην πρώτη θέση για την ψηφιακή της οικονομία, ενώ συνεχώς αυξάνεται το ποσοστό του πληθυσμού της πόλης που είναι πρόθυμο να δοκιμάσει νέες ψηφιακές υπηρεσίες. Η Στοκχόλμη ανέβηκε κατά πέντε θέσεις στο δείκτη βιωσιμότητας και φυσικού περιβάλλοντος και κατατάσσεται πλέον στην κορυφή του σχετικού δείκτη σε παγκόσμιο επίπεδο. Επιπροσθέτως, διατηρεί ηγετική θέση σε θέματα υγείας και ασφάλειας, παράγοντες που παίζουν σπουδαίο ρόλο στην ποιότητα ζωής των κατοίκων μιας πόλης.

6. Τραπεζικός Τομέας

Σημειώνεται ότι, οι τράπεζες της Σουηδίας δίνουν έμφαση πρωτίστως στην κεφαλαιακή επάρκεια και τη ρευστότητα, ωστόσο η Κεντρική τράπεζα της Σουηδίας, Riksbank έχει επισημάνει ότι υπάρχουν ορισμένες αδυναμίες στη δομή του σουηδικού τραπεζικού συστήματος που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα μακροπρόθεσμα. Η Riksbank θεωρεί ότι οι τράπεζες της χώρας θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι διαθέτουν επαρκή κεφάλαια και ρευστότητα. Οι μεγάλες σουηδικές τράπεζες Handelsbanken, Nordea, SEB και Swedbank πραγματοποιούν σημαντικά κέρδη και η ισχυρή τους θέση διασφαλίζει τη συνεχή πρόσβαση για χρηματοδότηση από τις αγορές.

Τον Φεβρουάριο του 2015, η κεντρική τράπεζα της Σουηδίας Riksbank είχε προβεί, για πρώτη φορά, σε υιοθέτηση αρνητικού βασικού επιτοκίου (-0,10%) προκειμένου να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά ο αποπληθωρισμός και να ενισχυθεί η ανάπτυξη της οικονομίας. Λίγους μήνες αργότερα, η Riksbank, αποφάσισε την εκ νέου μείωση του βασικού επιτοκίου στο -0,35%.

Σημειώνεται ότι, αυξάνεται ολοένα ο αριθμός των Σουηδών πολιτών που προτιμούν πλέον συναλλαγές με την τράπεζά τους μέσω του κινητού τους τηλεφώνου παρά την επίσκεψη σε κάποιο υποκατάστημα της τράπεζας. Οι μεγαλύτερες τράπεζες της χώρας επιβεβαιώνουν πως ο αριθμός των ατόμων που επιλέγουν να έχουν τραπεζικές υπηρεσίες μέσω των «έξυπνων κινητών» είναι μεγαλύτερος ακόμα και σε σύγκριση με το διαδίκτυο.

7. Υποδομές-Μεταφορές

Η σουηδική κυβέρνηση έχει ήδη αρχίσει την υλοποίηση εθνικού σχεδίου μεταφορών για την περίοδο 2014-2025, το οποίο περιλαμβάνει τους σιδηροδρόμους, τα δίκτυα του τραμ και του μετρό, τους αυτοκινητόδρομους και την οδική κυκλοφορία, τις γέφυρες, τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, την αεροπορία καθώς επίσης την έρευνα στους τομείς των μεταφορών και της επικοινωνίας.

Πρωταρχικός στόχος της κυβέρνησης μέσω του σχεδίου αυτού είναι η καταπολέμηση της ανεργίας καθώς ένα αποτελεσματικό σύστημα μεταφορών προωθεί την ανάπτυξη και την απασχόληση στη χώρα. Ο προϋπολογισμός του εθνικού σχεδίου μεταφορών ανέρχεται σε 525 δισ. κορόνες, εκ των οποίων 241 δισ. κορόνες αφορούν στη λειτουργία και συντήρηση του υπάρχοντος δικτύου μεταφορών, ενώ 281 δισ. κορόνες θα επενδυθούν στην ανάπτυξη και δημιουργία νέων υποδομών στον τομέα μεταφορών.

Στο πλαίσιο του εθνικού σχεδίου μεταφορών, περισσότερα από 150 επενδυτικά σχέδια θα πραγματοποιηθούν σε όλη τη χώρα, πολλά εκ των οποίων στο κέντρο και σε προάστια της Στοκχόλμης. Αξίζει να αναφερθεί ότι, το Νοέμβριο του 2013, υπήρξε συμφωνία του σουηδικού κράτους για συνεργασία με το δήμο Στοκχόλμης και τους γειτονικούς δήμους Nacka, Solna και Järfälla σχετικά με επενδυτικό πρόγραμμα που θα αφορά στη δημιουργία εννέα νέων σταθμών μετρό και την κατασκευή 78.000 νέων κατοικιών στην ευρύτερη περιοχή της Στοκχόλμης. Η εν λόγω επένδυση θα ανέλθει σε 25,7 δισ. κορόνες (2,9 δισ. ευρώ) και η χρηματοδότηση των έργων θα προέρχεται από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς στο εν λόγω πρόγραμμα. Σημειώνεται ότι, το 20% του πληθυσμού της Σουηδίας βρίσκεται στη Στοκχόλμη και τα προάστια και μάλιστα υπολογίζεται ότι ο πληθυσμός της πόλης θα αυξηθεί σε 2,6 εκατ. κατοίκους μέχρι το 2030, από 2 εκατ. που είναι σήμερα.

8. Κανονισμοί σχετικά με τη λειτουργία των επιχειρήσεων

8.1 Ίδρυση εταιρείας στη Σουηδία – Franchising & direct marketing

Η ίδρυση εταιρείας στη Σουηδία αποτελεί, σε γενικές γραμμές, απλή διαδικασία. Η όλη διαδικασία βασίζεται σε ένα απόλυτα διαφανές σύστημα, σύμφωνα με το οποίο επιδιώκεται η διευκόλυνση της ίδρυσης μιας νέας επιχείρησης. Οι περισσότερες αλλοδαπές εταιρείες, οι οποίες επιθυμούν να προβούν σε έναρξη εργασιών στη Σουηδία επιλέγουν είτε την δημοσίας ή ιδιωτικής μορφής εταιρεία (Aktiebolag, AB) είτε την ίδρυση θυγατρικής εταιρίας. Σύμφωνα με τον Σουηδικό Νόμο Περί Εταιριών (Aktiebolagslagen), το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο μιας

ιδιωτικής μορφής εταιρίας πρέπει να ανέρχεται σε 50.000 κορόνες (περίπου 5.400 ευρώ) και της δημόσιας στις 500.000 κορόνες (περίπου 54.000 ευρώ). Δεν απαιτείται ελάχιστο κεφάλαιο για την έναρξη εργασιών της θυγατρικής εταιρίας.

Όποια και να είναι η μορφή της εταιρείας, θα πρέπει απαραιτήτως να γίνει η καταχώριση της στο Μητρώο Καταχώρισης Εταιριών (Bolagsverket, www.bolagsverket.se) και στην αρμόδια Φορολογική Υπηρεσία της Σουηδίας (Skatterveket, www.skatteverket.se).

Η δημοσίας ή ιδιωτικής μορφής εταιρεία θα πρέπει να έχει διοικητικό συμβούλιο ενώ στην περίπτωση που η εταιρεία θεωρείται δημόσια, θα πρέπει επίσης να έχει και διευθύνων σύμβουλο. Μία θυγατρική εταιρεία πρέπει επίσης να έχει διευθύνοντα σύμβουλο. Η δημοσίας ή ιδιωτικής μορφής επιχείρηση οφείλει, κάθε χρόνο, να υποβάλλει την ετήσια έκθεση εσόδων-εξόδων προς την Υπηρεσία «Bolagsverket» ενώ η θυγατρική θα πρέπει να τηρεί λογαριασμούς ανεξάρτητα από την μητρική εταιρεία που βρίσκεται σε άλλη χώρα.

Σχετικά με τη φορολόγηση εταιρειών, δεν υπάρχει διάκριση για το αν πρόκειται δημοσίας ή ιδιωτικής μορφής επιχείρηση ή θυγατρική εταιρεία. Ωστόσο, όσον αφορά σε θυγατρικές εταιρείες, θα μπορούσαν να δοθούν μερικές φοροελαφρύνσεις για μία μεταβατική περίοδο κατά την έναρξη λειτουργίας της θυγατρικής.

Οι ξένοι επενδυτές στη Σουηδία έχουν προτιμήσει από το παρελθόν την, δημοσίας μορφής, εταιρία περιορισμένης ευθύνης, τη μόνη μορφή εταιρίας χωρίς προσωπική ευθύνη των μετόχων. Νομικά δεν υφίσταται καμία διάκριση μεταξύ εταιρειών των οποίων οι μετοχές ελέγχονται μερικώς ή ολικώς από αλλοδαπούς και εταιρειών που ανήκουν σε Σουηδούς.

8.2 Εμπορικοί φορείς

Στη Σουηδία υπάρχουν διάφοροι οργανισμοί, στους οποίους μπορούν να απευθύνονται οι εξαγωγείς και να ζητούν πληροφορίες για συγκεκριμένες αγορές ώστε να διευκολύνεται η επαφή τους με σουηδικές εταιρίες. Οι κυριότεροι εμπορικοί οργανισμοί είναι οι ακόλουθοι:

- Σουηδικός Εμπορικός Σύλλογος (Svensk Handel - Swedish Federation of Trade, www.svenskhandel.se): Πρόκειται για τον κεντρικό οργανισμό εισαγωγέων χονδρικής και λιανικής πώλησης ενώ το Συμβούλιο Εισαγωγών αποτελείται από περίπου 15.000 εισαγωγικές και διανεμητικές εταιρείες και παρέχει σε ενδιαφερόμενους εξαγωγείς πληροφόρηση γύρω από τελωνειακούς και άλλους κανονισμούς και δέχεται να εγγράψει το εξαγωγικό ενδιαφέρον μιας ελληνικής εταιρίας προς γνώση των μελών του.
- Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια (Swedish Chambers of Commerce and Industry): Η εγγραφή των σουηδικών επιχειρήσεων στα κατά τόπους εμπορικά-βιομηχανικά επιμελητήρια της χώρας είναι προαιρετική. Υπάρχουν ένδεκα επιμελητήρια με 11.000 μέλη συνολικά. Τα επιμελητήρια δημοσιεύουν ανακοινώσεις εμπορικού ενδιαφέροντος σε ενημερωτικά δελτία στο Internet (www.sverigeshandelskamrar.se). Τα επιμελητήρια πραγματοποιούν επίσης έρευνες της σουηδικής αγοράς για συγκεκριμένα προϊόντα. Στους εξαγωγείς συνιστάται, όταν επισκέπτονται τη Στοκχόλμη, να έλθουν σε επαφή με τα εμπορικά και βιομηχανικά επιμελητήρια της χώρας για να λάβουν οδηγίες και πληροφορίες για τη σουηδική αγορά.

- Ένωση Εμπορικών Αντιπροσώπων Σουηδίας (Agenturföretagen - Swedish Association of Agents, www.agenturforetagen.se). Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις που εισέρχονται στη σουηδική αγορά μπορούν να ζητήσουν την αρωγή εμπορικών αντιπροσώπων, πολλοί από τους οποίους είναι μέλη της Ένωσης Εμπορικών Αντιπροσώπων Σουηδίας. Το μεγαλύτερο μέρος των εταιριών-μελών της Ένωσης είναι μικρές επιχειρήσεις (συνήθως με λιγότερους από 10 υπαλλήλους). Η Ένωση Εμπορικών Αντιπροσώπων εκδίδει ενημερωτικό δελτίο με διαφημιστικό ένθετο, στο οποίο μπορεί κανείς να δημοσιεύσει αγγελίες για να έλθει σε επαφή με Σουηδούς αντιπροσώπους, εισαγωγείς ή εμπόρους χονδρικής. Το δελτίο διανέμεται σε όλα τα μέλη της Ένωσης.
- Εθνικό Ινστιτούτο Οικονομικών Ερευνών (Konjunkturinstitutet - National Institute of Economic Research, www.konj.se). Το εν λόγω ινστιτούτο μπορεί να παράσχει στον ξένο εξαγωγέα πληροφορίες για την αγορά λιανικής και χονδρικής. Τα παρεχόμενα στοιχεία αφορούν καθορισμένους τομείς και θέματα, όπως π.χ. στατιστική της αγοράς υποδημάτων, πόσες εταιρίες υπάρχουν σε συγκεκριμένη αγορά, επωνυμίες των μεγαλύτερων εταιριών, κύκλος εργασιών τους, αριθμός καταστημάτων κ.λπ. Το Ινστιτούτο Οικονομικών Ερευνών εκπονεί και έρευνες αγοράς που του παραγγέλλονται, ενώ παίζει επίσης το ρόλο ενός ζωτικής σημασίας φόρουμ έρευνας σε θέματα λιανικού και χονδρικού εμπορίου αλλά και σε άλλους τομείς.

9. Συναλλαγματικές Ισοτιμίες

Το εθνικό νόμισμα είναι η σουηδική κορόνα (SEK) που υποδιαιρείται σε 100 öre. Λογαριασμοί κατοίκων εξωτερικού σε σουηδικές τράπεζες έχουν μετατρεψιμότητα και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για πληρωμές εντός Σουηδίας, μεταφορά ποσών σε άλλες χώρες ή αγορά συναλλάγματος. Η μέση ετήσια ισοτιμία κατά το περασμένο έτος ήταν 1 ευρώ = 9,36 SEK και 1 δολ. ΗΠΑ = 8,43 SEK.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

1. Τελευταίες εξελίξεις και προβλέψεις για τη σουηδική οικονομία

Κατά την παρουσίαση έκθεσης με προβλέψεις του υπουργείου Οικονομικών για τη δημοσιονομική κατάσταση της Σουηδίας, που έλαβε χώρα στις 21 Δεκεμβρίου 2015, η Υπουργός Οικονομικών της Σουηδίας κα Magdalena Andersson, εξέφρασε την πεποίθηση ότι κατά το 2016 το ΑΕΠ της χώρας θα σημειώσει συνολική αύξηση της τάξεως του 3,6% που αποτελεί και την υψηλότερη ανάπτυξη των τελευταίων τεσσάρων ετών.

Στην έκθεση αναφέρεται επίσης ότι στη Σουηδία, η αναμενόμενη ζήτηση για εργατικό δυναμικό θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της απασχόλησης μέχρι το 2017, ενώ ταυτόχρονα θα υπάρξει μείωση της ανεργίας σε 6,5% τα επόμενα δύο έτη. Ο στόχος της σουηδικής κυβέρνησης είναι η συνεχής μείωση του αριθμού των ανέργων προκειμένου η Σουηδία να έχει το χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέχρι το 2020. Εν τούτοις, σύμφωνα με ειδικούς, αποτελεί πρόκληση για τη Σουηδία το υψηλό ποσοστό ανεργίας μεταξύ των αλλοδαπών που διαμένουν στη χώρα.

Στην έκθεση υπογραμμίζεται επίσης ότι ορισμένες εκτιμήσεις παραμένουν αβέβαιες καθώς δεν δύναται να προβλεφθούν επακριβώς οι επιπτώσεις της μετανάστευσης και του προσφυγικού ζητήματος. Σχετικά με το θέμα αυτό, η σουηδή Υπουργός σημείωσε ότι «δεδομένου του ασυνήθιστα μεγάλου αριθμού μεταναστών που αιτούνται άσυλο στη Σουηδία, η κυβέρνηση της χώρας έχει λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου η οικονομική επιβάρυνση που θα προκύψει να μην υπερβεί το όριο που έχει προβλεφθεί στον προϋπολογισμό του επόμενου έτους».

Τα στοιχεία σχετικά με τη δημοσιονομική κατάσταση της σουηδικής οικονομίας, όπως παρουσιάζονται στην τελευταία έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών, εμφανίζουν σημαντική βελτίωση σε σύγκριση με το νομοσχέδιο προϋπολογισμού. Μολονότι οι δημόσιες δαπάνες αυξάνονται με ταχείς ρυθμούς, κυρίως λόγω των επενδυτικών σχεδίων που προβλέπονται αλλά και των πολλών προσφύγων που έχουν έρθει στη Σουηδία, τα φορολογικά έσοδα αναμένεται να αυξηθούν επίσης με ταχύ ρυθμό τα προσεχή δύο έτη. Η σουηδή Υπουργός Οικονομικών ανέφερε χαρακτηριστικά ότι «μετά από μόλις ένα χρόνο στην εξουσία, η παρούσα σουηδική κυβέρνηση κατόρθωσε να μειώσει κατά το ήμισυ τα δημοσιονομικά ελλείμματα που κληρονόμησε από προηγούμενες κυβερνήσεις, ενώ προβλέπεται περαιτέρω μείωσή τους στο μέλλον».

Τα πολύ χαμηλά επιτόκια που επικρατούν στη Σουηδία ενισχύουν την εγχώρια ζήτηση και με τον τρόπο αυτό αυξάνεται επίσης η καταναλωτική δαπάνη εκ μέρους των σουηδικών νοικοκυριών. Επιπροσθέτως, η εξασθένηση της σουηδικής κορώνας έναντι του ευρώ και του δολαρίου, αναμένεται να συμβάλλει σε σημαντική αύξηση των σουηδικών εξαγωγών το 2016.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ- ΣΟΥΗΔΙΑΣ

1. Διμερές Εμπόριο

Σύμφωνα με τη στατιστική υπηρεσία της Σουηδίας, το 2015 υπήρξε μείωση κατά 6,5% των ελληνικών εξαγωγών σε σύγκριση με την προηγούμενη χρονιά. Αντίθετα, αύξηση κατά 26% σημείωσαν οι εισαγωγές της Ελλάδας από τη Σουηδία (οι εξαγωγές προς Σουηδία ήταν 122,6 εκατ. ευρώ και οι εισαγωγές 280 εκατ. ευρώ). Το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου Ελλάδος-Σουηδίας ανήλθε σε 1,47 δισ. κορόνες (157,4 εκατ. ευρώ) κατά το εξεταζόμενο διάστημα.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με στοιχεία της ελληνικής στατιστικής υπηρεσίας (ΕΛΣΤΑΤ), οι εξαγωγές της χώρας μας προς τη Σουηδία το 2015 ανήλθαν σε 176 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση της τάξεως του 0,68%.

Πίνακας 6: Διμερές Εμπόριο Ελλάδος-Σουηδίας τα τελευταία τρία έτη*
(Ποσά σε εκατ. SEK. Εντός παρένθεσης το ποσό κατά προσέγγιση σε εκατ. ευρώ)

	2013	2014	2015
Εξαγωγές (προς Σουηδία)	1.284,4 (148,5)	1.230,4 (135,2)	1.148 (122,6)
Εισαγωγές (από Σουηδία)	2.054,6 (237,5)	2.076,0 (228,1)	2.623 (280,2)
Όγκος εμπορίου	3.339,0 (386,0)	3.306,4 (363,3)	3.771 (402,8)
Εμπορικό ισοζύγιο	-770,2 (-89,0)	-845,6 (-92,9)	-1.475 (-157,6)

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία της Σουηδίας (Statistics Sweden - SCB)
* Το 2015, το 1 ευρώ, κατά μέσο όρο, αντιστοιχούσε σε 9,36 σουηδικές κορόνες (SEK). Τα προηγούμενα χρόνια η μέση ισοτιμία ήταν για το 2013: 1 ευρώ = 8,65 SEK και το 2014: 1 ευρώ = 9,10 SEK.

Τα κυριότερα ελληνικά προϊόντα που εξήχθησαν στη Σουηδία το 2015 ήταν τυροκομικά προϊόντα, διάφορες άργιλοι (μπεντονίτης), πλαστικές ύλες (πολυστυρόλιο), διόπτρες, ελιές, παρασκευασμένα λαχανικά, φρούτα (κυρίως σταφύλια και πορτοκάλια), διάφορα ενδύματα, φαρμακευτικά προϊόντα, υφάσματα, μαγνησίτης κ.ά.

Το 2015, τα τυροκομικά προϊόντα (σε πολύ μεγάλο ποσοστό, φέτα), αποτέλεσαν το σημαντικότερο εξαγωγικό προϊόν της Ελλάδας στη Σουηδία με μερίδιο 18,6% επί του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών. Στη δεύτερη θέση βρίσκεται ο μπεντονίτης με μερίδιο 8,3%, ενώ οι διόπτρες που αποτελούσαν το δεύτερο εξαγωγικό προϊόν της Ελλάδας τα προηγούμενα έτη, είναι πλέον στην όγδοη θέση και έχουν ποσοστό 6,2%. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι εξαγωγές σημαντικών ποσοτήτων του πολεμικού αυτού υλικού κατά τα τελευταία χρόνια οφείλονται σε συμφωνία που είχε υπογραφεί μεταξύ του σουηδικού στρατού και της ελληνικής εταιρείας «Θέων Αισθητήρες», κατόπιν διενέργειας σχετικού διαγωνισμού. Μεταξύ των σημαντικότερων εξαγωγικών αγαθών της Ελλάδας συγκαταλέγονται επίσης οι ελιές (7,9%) και πλαστικές ύλες (ποσοστό 6,9%). Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι την περασμένη χρονιά, δεν υπήρξαν καθόλου εξαγωγές σιδηρονικελίου, το οποίο επί αρκετά έτη αποτελούσε ένα από τα σημαντικότερα εξαγωγικά αγαθά της Ελλάδας προς τη Σουηδία.

Πίνακας 7: Βασικά εξαγόμενα προϊόντα της Ελλάδος στη Σουηδία*
(Ποσά σε εκατ. SEK. Εντός παρένθεσης το ποσό κατά προσέγγιση σε εκατ. ευρώ)

	2013		2014		2015	
Προϊόντα-Κωδικός Συνδυασμένης Ονοματολογίας	**Αξία**	**% στο σύνολο εξαγωγών**	Αξία	**% στο σύνολο εξαγωγών**	Αξία	**% στο σύνολο εξαγωγών**
04.06 Τυροκομικά προϊόντα (Φέτα)	221,7 (25,6)	17,3%	213,4 (23,5)	17,4%	**214,2 (22,9)**	**18,6%**
25.08 Διάφορες άργιλοι (Μπεντονίτης)	78,6 (9,1)	6,1%	102,9 (11,3)	8,4%	**95,2 (10,2)**	**8,3%**
20.05 Λαχαν. διατηρημένα (κυρίως ελιές)	75,9 (8,8)	5,9%	77,5 (8,5)	6,3%	**90,4 (9,6)**	**7,9%**
39.03 Πολυμερή του στυρολίου (Πολυστυρόλιο)	105,1 (12,1)	8,2%	97,8 (10,7)	7,9%	**79,1 (8,5)**	**6,9%**
08.06 Σταφύλια, νωπά ή ξερά	48,9 (5,7)	3,8%	51,7 (5,7)	4,2%	**47,3 (5,1)**	**4,1%**
30.04 Φαρμακευτικά προϊόντα	63,0 (7,3)	4,9%	56,7 (6,2)	4,6%	**46,8 (5,0)**	**4,0%**
62.10 Διάφορα ενδύματα (ανδρικά και γυναικεία)	-	-	-	-	**43,3 (4,6)**	**3,8%**
90.05 Διόπτρες με δύο οπτικά πεδία	150,6 (17,4)	11,7%	77,3 (8,4)	6,2%	**32,9 (3,5)**	**2,9%**
56.03 Διάφορα υφάσματα μη υφασμένα	20,9 (2,4)	1,6%	26,2 (2,9)	2,1%	**26,9 (2,9)**	**2,3%**
25.19 Ανθρακικό φυσικό μαγνήσιο (μαγνησίτης)	16,3 (1,9)	1,3%	16,8 (1,8)	1,4%	**20,9 (2,2)**	**1,8%**

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία της Σουηδίας (Statistics Sweden - SCB)
* Το 2015, το 1 ευρώ, κατά μέσο όρο, αντιστοιχούσε σε 9,36 σουηδικές κορόνες (SEK). Τα προηγούμενα χρόνια η μέση ισοτιμία ήταν για το 2013: 1 ευρώ = 8,65 SEK και το 2014: 1 ευρώ = 9,10 SEK.

Μεταξύ των βασικότερων προϊόντων στις εισαγωγές της Ελλάδας από τη Σουηδία, για το ίδιο πάντα έτος, συγκαταλέγονται ορυκτέλαια, φαρμακευτικά παρασκευάσματα, προϊόντα από χαρτί και χαρτόνι, τηλεφωνικές συσκευές, προϊόντα ξυλείας, ψάρια παστά, διάφορα οχήματα και επιβατικά αυτοκίνητα, προϊόντα χάλυβα κτλ.

Τα φαρμακευτικά προϊόντα αποτελούσαν το σημαντικότερο προϊόν που εισάγει η Ελλάδα από τη Σουηδία κατά τα τελευταία χρόνια, ωστόσο το 2015 αν και παρουσίασαν αύξηση βρίσκονται στη δεύτερη θέση με ποσοστό 12,2% επί των συνολικών εισαγωγών από Σουηδία. Στην πρώτη θέση της κατάταξης είναι πλέον τα ορυκτέλαια με μερίδιο 17,5% στις ελληνικές εισαγωγές. Τα ορυκτέλαια παρουσίασαν πολύ μεγάλη αύξηση κατά 550% σε σύγκριση με το 2014 και για το λόγο αυτό αυξήθηκαν γενικότερα οι σουηδικές εξαγωγές προς τη χώρα μας, ενώ τα προηγούμενα χρόνια σημείωναν σταθερά μείωση. Διάφορα προϊόντα χάρτου και ξυλείας καθώς επίσης ψάρια, οχήματα και τηλεφωνικές συσκευές συγκαταλέγονται μεταξύ των βασικών εισαγωγικών αγαθών της Ελλάδας από τη Σουηδία.

Πίνακας 8: Βασικά εισαγόμενα προϊόντα της Ελλάδος από τη Σουηδία*
(Ποσά σε εκατ. SEK. Εντός παρένθεσης το ποσό κατά προσέγγιση σε εκατ. ευρώ)

	2013		2014		2015	
Προϊόντα-Κωδικός Συνδυασμένης Ονοματολογίας	**Αξία**	**% στο σύνολο εισαγωγών**	**Αξία**	**% στο σύνολο εισαγωγών**	**Αξία**	**% στο σύνολο εισαγωγών**
27.10 Ορυκτέλαια (άλλα από ακατέργαστα λάδια)	3,8 (0,4)	0,2%	70,5 (7,7)	3,4%	**459,2** (49,0)	**17,5%**
30.04 Φαρμακευτικά προϊόντα	315,7 (36,5)	15,4%	301,9 (33,1)	14,5%	**319,8** (34,2)	**12,2%**
48.02 Χαρτί και χαρτόνια, χωρίς επίχριση ή επάλειψη	144,0 (16,7)	7,0%	126,7 (13,9)	6,1%	**105,9** (11,3)	**4,0%**
85.17 Τηλεφωνικές συσκευές συνδρομητών	39,8 (4,6)	2,0%	44,1 (4,8)	2,1%	**93,4** (10,0)	**3,6%**
44.07 Ξυλεία πριονισμένη ή πελεκημένη κατά μήκος, πάχους > 6 mm	82,5 (9,5)	4,0%	76,1 (8,4)	3,7%	**82,6** (8,8)	**3,1%**
03.05 Ψάρια αποξεραμένα, αλατισμένα & καπνιστά	50,9 (5,9)	2,5%	55,8 (6,1)	2,7%	**74,9** (8,0)	**2,9%**
48.10 Χαρτί και χαρτόνια επιχρισμένα με καολίνη ή με άλλες ανόργανες ουσίες	41,8 (4,8)	2,1%	53,0 (5,8)	2,6%	**57,3** (6,1)	**2,2%**
48.05 Λοιπά είδη χαρτιού και χαρτονιών	39,0 (4,5)	1,9%	43,9 (4,8)	2,1%	**56,4** (6,0)	**2,1%**
72.20 Πλατέα προϊόντα έλασης από ανοξείδωτο χάλυβα, πλάτους < 600mm	47,1 (5,4)	2,3%	42,4 (4,7)	2,0%	**47,7** (5,1)	**1,8%**
87.03 Διάφορα οχήματα & επιβατικά αυτοκίνητα	16,8 (1,9)	0,8%	9,2 (1,0)	0,4%	**46,4** (4,9)	**1,7%**

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία της Σουηδίας (Statistics Sweden - SCB)
* Το 2015, το 1 ευρώ, κατά μέσο όρο, αντιστοιχούσε σε 9,36 σουηδικές κορόνες (SEK). Τα προηγούμενα χρόνια η μέση ισοτιμία ήταν για το 2013: 1 ευρώ = 8,65 SEK και το 2014: 1 ευρώ = 9,10 SEK.

1.2 Εντοπισμός ελληνικών προϊόντων με προοπτικές αύξησης εξαγωγών

Η λιανική αγορά τροφίμων στη Σουηδία έχει ολιγοπωλιακή μορφή, καθώς οι 3 μεγαλύτερες αλυσίδες super-markets ελέγχουν το 85-90% της σουηδικής αγοράς. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι, η Σουηδία εισάγει περίπου το 50% των τροφίμων της και οι δυνατότητες αύξησης των εξαγωγών ελληνικών τροφίμων είναι πολύ σημαντικές. Στα ράφια των πολυκαταστημάτων παρατηρείται σημαντική παρουσία φέτας, ελαιών και ελαιολάδου από την Ελλάδα.

Σχετικά με κατηγορίες προϊόντων που παρουσιάζουν ενδιαφέρον στη Σουηδία, σημειώνεται ότι υπάρχουν καλές προοπτικές για τρόφιμα και ποτά βιολογικής παραγωγής, καθώς ολοένα και περισσότερο αυξάνεται ο αριθμός των καταναλωτών στη Σουηδία που προτιμούν βιολογικά καθώς επίσης και άλλα αγροτικά προϊόντα, η παραγωγή των οποίων βασίστηκε σε φυσικές διεργασίες. Σημαντικός είναι ο κλάδος της σοκολατοποιίας και λοιπών ζαχαρωδών καθώς τόσο σε μεγάλα όσο και σε όλα τα μικρά καταστήματα, μπορεί πάντοτε να βρει κάποιος ειδικό τμήμα όπου διατίθενται τέτοιου είδους προϊόντα. Επίσης, υπάρχουν δυνατότητες για εταιρείες που δραστηριοποιούνται στους κλάδους γαλακτοκομικών προϊόντων και χυμών.

Σε ότι αφορά στον κλάδο του οίνου, παραμένει πρόβλημα η χαμηλή παρουσία ελληνικών κρασιών στη σουηδική αγορά, κυρίως λόγω του κρατικού μονοπωλίου. Σχετικά με τον κλάδο των ποτών, το κύριο χαρακτηριστικό είναι ασφαλώς το κρατικό μονοπώλιο αλυσίδας καταστημάτων στη Σουηδία, που ονομάζεται Systembolaget και έχει το αποκλειστικό δικαίωμα λιανικής πώλησης οίνου, μπύρας και λοιπών αλκοολούχων ποτών με περιεκτικότητα οινοπνεύματος μεγαλύτερη από 3,5%. Διαθέτει ένα δίκτυο με 426 καταστήματα, περισσότερους από 500 αντιπροσώπους σε μικρές κοινότητες και πολυάριθμους προμηθευτές από όλο τον κόσμο. Υπολογίζεται ότι οι συνολικές πωλήσεις υπερβαίνουν ετησίως τα 3,6 δισ. ευρώ. Τα κρασιά έχουν το μεγαλύτερο μερίδιο με 53% επί των συνολικών πωλήσεων, ακολουθούν οι μπύρες με 23% και έπονται τα υπόλοιπα αλκοολούχα ποτά. Πρέπει να σημειωθεί ότι το 2014, σε βράβευση των καλύτερων οίνων στη Σουηδία που διοργάνωσε το κλαδικό περιοδικό «Allt om Vin», είχε απονεμηθεί στο ελληνικό κρασί «2010 Ramnista Xinomavro» το βραβείο του καλύτερου οίνου, στην κατηγορία των νεοαφιχθέντων ερυθρών οίνων.

Όσον αφορά στα βιολογικά προϊόντα, υπολογίζεται ότι οι εισαγωγές αντιπροσωπεύουν περίπου το 50% των πωλήσεων βιολογικών προϊόντων στη Σουηδία και αναμένεται το ποσοστό αυτό να αυξηθεί, δεδομένου ότι η εγχώρια ζήτηση είναι πολύ μεγαλύτερη από την παραγωγή βιολογικών προϊόντων στη χώρα.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει επίσης, ο κλάδος των καλλυντικών προϊόντων καθώς οι πωλήσεις κυμαίνονται σε υψηλό επίπεδο. Σημειώνεται ότι, στη σουηδική αγορά κυκλοφορούν ελάχιστα καλλυντικά προϊόντα από την Ελλάδα και κρίνεται σκόπιμο να ενισχυθεί περεταίρω η ελληνική παρουσία στον κλάδο αυτό.

2. Επενδύσεις

Σύμφωνα με την σουηδική Στατιστική Υπηρεσία, υπήρξε μείωση των επενδύσεων στη χώρα το 2014. Υπολογίζεται ότι, το απόθεμα άμεσων ξέων επενδύσεων στο τέλος του 2014 ανερχόταν σε περίπου 2.367 δισ. κορόνες (περίπου 260,1 δισ. ευρώ), σημειώνοντας μείωση της τάξεως του 3% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος όταν το απόθεμα άμεσων ξέων επενδύσεων ήταν 2.442 δισ. κορόνες (περίπου 282,3 δισ. ευρώ). Όσον αφορά στο 2015, προβλέπεται αύξηση, ωστόσο δεν υπάρχουν ακόμα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία για τις επενδύσεις που έλαβαν χώρα κατά το τελευταίο έτος.

Οι περισσότερες επιχειρήσεις, ελληνικών συμφερόντων, δραστηριοποιούνται στον κλάδο τροφίμων και ποτών και εισάγουν σημαντικές ποσότητες διαφόρων προϊόντων. Επίσης κατά τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί το ενδιαφέρον αρκετών Ελλήνων για ίδρυση εταιρείας (κυρίως στον τομέα της εστίασης) στη Σουηδία.

2.1 Προτάσεις προσέλκυσης επενδύσεων

Σημαντικό πεδίο δράσης αναδεικνύεται επίσης στον κτηματομεσιτικό τομέα. Η υπερτίμηση της κτηματομεσιτικής αγοράς στη Σουηδία είναι, πλέον, αντικείμενο του δημοσίου διαλόγου. Το γεγονός τούτο σε συνδυασμό με την υποτιμημένη κτηματομεσιτική αγορά χώρας μας προσφέρει νέο πεδίο συνεργασίας.

Λαμβάνοντας υπ΄ όψιν τη σταθερή ροή του σουηδικού τουρισμού προς Ελλάδα, το αυξανόμενο ποσοστό ευπόρων Σουηδών τρίτης ηλικίας, την αύξηση των αεροπορικών δρομολογίων μεταξύ Σουηδίας και Ελλάδας και την κλιματολογική διαφορά μεταξύ των δύο χωρών, αξίζει να

διερευνηθεί η δυνατότητα συνεργασίας, στον κτηματομεσιτικό τομέα και συγκεκριμένα όσον αφορά στην αγορά εξοχικής κατοικίας σε διάφορες περιοχές της χώρας μας. Η συνεργασία αυτή θα μπορούσε να αναπτυχθεί με τη σουηδική πλευρά να αναλαμβάνει τη χρηματοδότηση και την πώληση των κατοικιών και την ελληνική πλευρά την κατασκευή. Πέραν του προφανούς επενδυτικού οφέλους, πρέπει να συγκρατηθεί η προστιθέμενη αξία που θα προέκυπτε από τους, επί μακρού διαμένοντος, Σουηδούς επισκέπτες.

3. Χρηματιστήρια

Το Χρηματιστήριο της Στοκχόλμης (Stockholmsbörsen) ιδρύθηκε το 1863 και αποτελεί το κύριο χρηματιστήριο αξιών των σκανδιναβικών χωρών. Σημειώνεται ότι, περισσότερες από 300 εταιρείες είναι εισηγμένες στο εν λόγω χρηματιστήριο. Από το 2008, το Χρηματιστήριο της Στοκχόλμης αποτελεί μέρος του ομίλου NASDAQ OMX.

4. Τουρισμός

Σύμφωνα με το σουηδικό Οργανισμό Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης (Swedish Agency for Economic and Regional Growth - www.tillvaxtverket.se), η Ελλάδα αποτελεί έναν από τους δημοφιλέστερους προορισμούς των Σουηδών καθώς περισσότερα από 600.000 άτομα επισκέπτονται τη χώρα μας σε ετήσια βάση.

Σημειώνεται ότι σε έρευνα που δημοσίευσε το σουηδικό βαρόμετρο τουριστικών τάσεων «Resiabarometern», η χώρα μας βρίσκεται στην τρίτη θέση των κρατήσεων τουριστικών πακέτων από τους Σουηδούς για το 2016. Στην πρώτη θέση της σχετικής κατάταξης βρίσκεται η Ισπανία και ακολουθούν στη δεύτερη θέση οι ΗΠΑ.

Σχετικά με τους τουριστικούς προορισμούς που αναζήτησαν στο διαδίκτυο οι Σουηδοί, η κατάταξη έχει ως εξής: στην πρώτη θέση οι ΗΠΑ και η Τουρκία (3.600 αναζητήσεις/μήνα) και ακολουθεί η χώρα μας (2.900 αναζητήσεις/μήνα). Τα ανωτέρω στοιχεία δείχνουν ότι η χώρα μας παραμένει σε υψηλά επίπεδα στις προτιμήσεις των Σουηδών τουριστών. Η έρευνα διεξήχθη το Νοέμβριο του 2015 και αφορούσε σε ταξίδια που θα πραγματοποιηθούν εντός του 2016. Βασίζεται σε στατιστικά στοιχεία κρατήσεων θέσεων, σε συνεντεύξεις με καταναλωτές και εκπροσώπους του τουριστικού κλάδου, καθώς επίσης σε έρευνες του Ινστιτούτου σφυγμομετρήσεων SIFO και σε στατιστικές του Google.

4.1 Προτάσεις ενίσχυσης τουριστικών ροών προς τη χώρα μας

Λαμβάνοντας υπόψη τον συνολικό πληθυσμό της Σουηδίας (9,65 εκατ. κάτοικοι), το τουριστικό ρεύμα που κατευθύνεται, σε ετήσια βάση, προς τη χώρα μας από τη Σουηδία είναι αρκετά ικανοποιητικό. Εν τούτοις, υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης και αύξησης του αριθμού των Σουηδών επισκεπτών προς τη χώρα μας. Υπάρχουν σαφώς δυνατότητες προσέλκυσης τουριστών κατά τους χειμερινούς μήνες δεδομένου ότι οι Σουηδοί ταξιδεύουν καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, ενώ πολλοί εξ' αυτών επιλέγουν έναν τουριστικό προορισμό με κριτήριο τη δυνατότητα ενασχόλησής τους με αγαπημένες τους αθλητικές δραστηριότητες.

Κρίνεται σκόπιμο επίσης να επισημανθεί η ανάγκη σε αεροπορικές εταιρείες που πραγματοποιούν απευθείας πτήσεις από τη Σουηδία προς την Ελλάδα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, όπως παρατείνουν τις πτήσεις τους και κατά τη διάρκεια της χειμερινής ή εαρινής

περιόδου, καθώς αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της τουριστικής κίνησης. Όσον αφορά σε επιμέρους μορφές τουρισμού, σημειώνονται τα εξής:

- Θεματικός Τουρισμός: Δεδομένων των άφθονων φυσικών πόρων της Ελλάδας, θα μπορούσαν να επισημανθούν ορισμένες μορφές εναλλακτικού τουρισμού, όπως π.χ. του αρχαιολογικού τουρισμού, του γαστρονομικού και οινικού τουρισμού.
- Αγροτικός τουρισμός: Είναι σημαντικό να γίνουν προσπάθειες για την ανάδειξη των εξαιρετικών προοπτικών που παρουσιάζει ο αγροτουρισμός στη χώρα μας.
- Γκολφ: Οι προοπτικές ανάπτυξης του γκολφ στην Ελλάδα είναι μεγάλες. Μεγάλος αριθμός Σουηδών πολιτών ασχολείται ενεργά με το γκολφ και συχνά επιλέγει προορισμό διακοπών όπου θα έχει τη δυνατότητα να ασχοληθεί με το αγαπημένο του άθλημα. Θεωρείται κρίσιμης σημασίας να διερευνηθούν οι δυνατότητες προσέλκυσης περισσότερων τουριστών από τη Σουηδία καθώς ο τουρισμός γκολφ δύναται να συμβάλλει θετικά στην αντιμετώπιση του προβλήματος της εποχικότητας του τουρισμού στην Ελλάδα. Η Πρεσβεία συμμετείχε στο παρελθόν σε τουρνουά γκολφ με απώτερο σκοπό την προβολή του τουρισμού γκολφ στη σουηδική αγορά.
- Ιστιοπλοΐα: Πολυάριθμοι Σουηδοί ασχολούνται με την ιστιοπλοΐα και η χώρα μας διαθέτει εξαιρετικές δυνατότητες για τους τουρίστες που θα επιλέξουν την Ελλάδα για το λόγο αυτό.
- City Breaks: Θα μπορούσε να διερευνηθεί, σε συνάντηση με Tour Operators, η ανάπτυξη τουρισμού πόλεων στα σημαντικότερα αστικά κέντρα της Ελλάδας, π.χ. Αθήνα και Θεσσαλονίκη.

5. Τομείς Συνεργασίας

Περαιτέρω ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ Ελλάδας και Σουηδίας δύναται να υπάρξει σε πολλούς τομείς, όπως π.χ. τουρισμός, κτηματομεσιτικός τομέας, διάφορες υπηρεσίες, κλάδος τροφίμων και ποτών. Επιπλέον, ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι τεχνολογίες αιχμής και καινοτομίας, δεδομένου ότι τα τελευταία χρόνια έχουν αναπτυχθεί ραγδαίως στη χώρα μας μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που παράγουν ανταγωνιστικά προϊόντα τεχνολογίας αιχμής, ενώ επίσης η Σουηδία θεωρείται από τις πιο καινοτόμες χώρες στον κόσμο.

6. Έργα-Προκηρύξεις

Η σουηδική Υπηρεσία Ανταγωνισμού (Swedish Competition Authority - Konkurrensverket) είναι μια κρατική αρχή με στόχο τη διασφάλιση του ανταγωνισμού και την εποπτεία διαγωνισμών και του συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων στη Σουηδία. Η Υπηρεσία Ανταγωνισμού επιθυμεί την αύξηση του ανταγωνισμού στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα καθώς επίσης τη σωστή και αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν σε δημόσιες συμβάσεις προς όφελος των καταναλωτών. Οι προκηρύξεις διαγωνισμών διέπονται από το σουηδικό νόμο περί δημοσίων συμβάσεων (2007:1091 - LOU), που σε μεγάλο βαθμό βασίζεται σε οδηγίες της ΕΕ σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις.

7. Δράσεις Οικονομικής Διπλωματίας

Το Γραφείο ΟΕΥ Στοκχόλμης κατά το 2015 πραγματοποίησε ενημερωτικά σημειώματα για την αγορά ελαιών - ελαιολάδου και για την αγορά των γαλακτοκομικών προϊόντων στη Σουηδία. Στο Γραφείο ΟΕΥ, κατά το 2015, απευθύνθηκαν 219 φορείς ή επιχειρήσεις από την Ελλάδα, οι οποίες υπέβαλλαν αιτήματα, κυρίως για εύρεση συνεργατών και επέκταση των δραστηριοτήτων

τους. Άλλες δράσεις στις οποίες το Γραφείο ΟΕΥ είχε άμεση ή έμμεση συμμετοχή, κατά το περασμένο έτος, ήταν οι ακόλουθες:

- Σύνταξη μηνιαίου ενημερωτικού δελτίου με οικονομικές και επιχειρηματικές ειδήσεις από τη Σουηδία, το οποίο αποστέλλεται τόσο στην Κεντρική υπηρεσία όσο και στα σημαντικότερα επιμελητήρια και σε οικονομικούς-εμπορικούς φορείς της Ελλάδος.
- Συστηματική καταχώρηση πληροφοριών οικονομικού περιεχομένου στην ιστοσελίδα www.agora.mfa.gr
- Επαφές με αλλοδαπούς και ομογενείς εισαγωγείς με σκοπό την αύξηση του μεριδίου ελληνικών προϊόντων στη σουηδική αγορά.
- Καταγγελία του Γραφείου ΟΕΥ προς την αρμόδια αρχή της Σουηδίας (Livsmedelsverket - National Food Agency of Sweden) κατόπιν παράνομης χρήσης της ονομασίας «ελληνικό γιαούρτι» σε γιαούρτια που παρασκευάζονται σε άλλες χώρες και κυκλοφορούν στη σουηδική αγορά.
- Συμμετοχή στη διεθνή έκθεση τροφίμων και ποτών «Fastfood & Café», η οποία πραγματοποιήθηκε στον εκθεσιακό χώρο Kistamässan στη Στοκχόλμη, στις 27-28 Ιανουαρίου 2015. Εξαιρετική ήταν η παρουσία των εταιρειών, ελληνικών συμφερόντων, που δραστηριοποιούνται επιτυχώς στη Σουηδία και συμμετείχαν στην έκθεση «Fastfood & Café». Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται οι εταιρείες «Vita Delicious», «Fontana», «Grekiska Viner», «Meletis Mat & Dryck», «Alexander the Greek» κτλ., ενώ μέσω της συμμετοχής τους υπήρξε σημαντική προβολή αρκετών ελληνικών προϊόντων.
- Εκδήλωση προβολής της Aegean Airlines, η οποία πραγματοποιήθηκε στην Πρεσβευτική κατοικία στη Στοκχόλμη, στις 27 Ιανουαρίου 2015. Η εκδήλωση ξεκίνησε με χαιρετισμό και ομιλία της Πρέσβεως της Ελλάδας, κας Αλίκης Χατζή, η οποία αναφέρθηκε στη σημασία του τουριστικού κλάδου για την ελληνική οικονομία, στις προοπτικές του τουρισμού και υπογράμμισε την υψηλή ποιότητα των υπαρχουσών υποδομών στη χώρα μας. Στη συνέχεια, ο κ. Στ. Σταυράκος, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄, επεσήμανε τις δυνατότητες που υπάρχουν για τους ταξιδιώτες που επιλέγουν την Aegean Airlines προκειμένου να μεταβούν στη χώρα μας. Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν στελέχη τουριστικών πρακτορείων που δραστηριοποιούνται στη Σουηδία και δημοσιογράφοι που καλύπτουν τουριστικό ρεπορτάζ.
- Συνδρομή στην εταιρεία North Events, η οποία σε συνεργασία με το ελληνικό Υπουργείου Τουρισμού και τον ΕΟΤ, διοργάνωσε την έκθεση τουρισμού και γαστρονομίας «Grekland Panorama», στη Στοκχόλμη, στις 14-15 Φεβρουαρίου 2015.
- Συμμετοχή του Γραφείου ΟΕΥ της Πρεσβείας Στοκχόλμης σε εκδήλωση του επιμελητηρίου Αργολίδας. Ο διευθύνων του Γραφείου ΟΕΥ, κ. Στ. Σταυράκος, συμμετείχε σε εκδήλωση του Επιμελητηρίου Αργολίδας προκειμένου να παρουσιάσει δυνατότητες προώθησης προϊόντων στην αγορά της Σουηδίας. Η εκδήλωση έλαβε χώρα σε εκθεσιακό χώρο στο Ναύπλιο, στις 9 Μαΐου 2015, στο πλαίσιο της 11ης περιφερειακής έκθεσης «Αργολίδα 2015».
- Συμμετοχή για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά και σε συνεργασία με το Γραφείο ΕΟΤ Σκανδιναβίας, σε διεθνές φεστιβάλ μπύρας που έλαβε χώρα στη Βρετανική Πρεσβεία στη Στοκχόλμη, στις 29 Μαΐου 2015 και διοργανώθηκε από την Ένωση Διπλωματών Σουηδίας. Στο εν λόγω φεστιβάλ, το οποίο έχει καθιερωθεί τα τελευταία χρόνια και προσελκύει πολυάριθμους επισκέπτες, συμμετείχαν Πρεσβείες πολλών κρατών. Μέσω της ελληνικής συμμετοχής στο διεθνές φεστιβάλ, προβλήθηκαν οι μπύρες: Volkan (Volkan Santorini Beer), Βεργίνα (Ζυθοποιία Μακεδονίας Θράκης ΑΕ) και ΑΛΦΑ (Αθηναϊκή ζυθοποιία).

- Συμμετοχή σε εκδήλωση οινογευσίας ελληνικών κρασιών που διοργανώθηκε στη Στοκχόλμη, στις 8 Ιουνίου 2015, κατόπιν πρωτοβουλίας του κ. Peter Behrens, ο οποίος είναι ειδικός σε θέματα οινολογίας και μέλος της ένωσης συγγραφέων Σουηδίας. Ο κ. Behrens έχει πραγματοποιήσει, κατά το παρελθόν, ταξίδι οινοτουρισμού στη χώρα μας με ομάδα Σουηδών τουριστών και έχει επίσης δημοσιεύσει βιβλίο, στη σουηδική γλώσσα, για τα ελληνικά κρασιά. Η εκδήλωση ξεκίνησε με χαιρετισμό του κ. Στ. Σταυράκου, Γραμματέα ΟΕΥ Α΄, στην Πρεσβεία της Ελλάδας στη Στοκχόλμη, ο οποίος αναφέρθηκε στην ελληνική αγορά οίνου και επεσήμανε την ανάγκη λήψης περισσοτέρων δράσεων για την προβολή των ελληνικών οίνων στη σουηδική αγορά. Στην εκδήλωση συμμετείχαν εγκεκριμένοι εισαγωγείς του σουηδικού μονοπωλίου αλκοολούχων ποτών που ήδη εισάγουν ελληνικά κρασιά στη Σουηδία, οινολόγοι και δημοσιογράφοι από κλαδικά περιοδικά που καλύπτουν θέματα σχετικά με οίνους και αντιπρόσωποι εταιρειών και εστιατορίων.
- Συνδρομή στο Επιμελητήριο Λασιθίου σχετικά με τη διοργάνωση επιχειρηματικής αποστολής σουηδικών εταιρειών στην Κρήτη, κατά το διάστημα 24-28 Σεπτεμβρίου 2015. Συγκεκριμένα, στην αποστολή συμμετείχαν εκπρόσωποι των σουηδικών εταιρειών εισαγωγής τροφίμων και ποτών «Fontana Food», «Meletis Imports», «Vita Delicious» και «Konstantine΄s» που δραστηριοποιούνται με εξαιρετική επιτυχία στη σουηδική αγορά, ενώ την αποστολή συνόδευσε σουηδή δημοσιογράφος από το κλαδικό περιοδικό για τρόφιμα και ποτά «Butikstrender». Το πρόγραμμα της αποστολής περιελάμβανε επισκέψεις σε επιχειρήσεις παραγωγής τοπικών προϊόντων του νομού Λασιθίου καθώς επίσης προκαθορισμένες συναντήσεις με επιχειρηματίες της περιοχής. Οι συμμετέχοντες παρευρέθηκαν επίσης στο πρώτο συνέδριο αισθητηρίων οργάνων και γευσιγνωσίας που διεξήχθη στον Άγιο Νικόλαο το διάστημα της επίσκεψής τους.
- Συμμετοχή σε εκδήλωση προώθησης ελληνικών παραδοσιακών προϊόντων που διοργανώθηκε από την εταιρεία «Vita Delicious» στις 23 Οκτωβρίου 2015. Η εν λόγω εκδήλωση έλαβε χώρα στο delicatessen του πολυτελούς εμπορικού κέντρου «Nordiska Kompaniet», στο κέντρο της Στοκχόλμης και προσέλκυσε πολυάριθμους καταναλωτές.
- Συμμετοχή σε εκδήλωση προβολής ελληνικών βιολογικών φρούτων και λαχανικών στη Στοκχόλμη, στις 4 Νοεμβρίου 2015. Η εν λόγω εκδήλωση, εντάσσεται στο πρόγραμμα προώθησης ελληνικών βιολογικών φρούτων και λαχανικών, ενώ η εταιρεία «Novacert» και η Πανελλήνια Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Βιολογικών Προϊόντων έχουν αναλάβει το συντονισμό του προγράμματος. Η εκδήλωση ξεκίνησε με χαιρετισμό και ομιλία του Πρέσβη της Ελλάδος στη Σουηδία, κ. Δημήτρη Τουλούπα, ο οποίος αναφέρθηκε στην ελληνική αγορά εδώδιμων προϊόντων και υπογράμμισε τα συγκριτικά πλεονεκτήματα των ελληνικών αγροτικών προϊόντων και της μεσογειακής διατροφής. Εν συνεχεία, στελέχη ελληνικών φορέων και εταιρειών προέβησαν σε παρουσιάσεις σχετικά με τα βιολογικά προϊόντα της χώρας μας. Η εταιρεία «Meletis Imports» από τον κλάδο τροφίμων και ποτών, διοργάνωσε την εκδήλωση, στην οποία παρευρέθηκαν εκπρόσωποι της επιχειρηματικής κοινότητας καθώς επίσης δημοσιογράφοι από κλαδικά περιοδικά για τρόφιμα και ποτά.
- Συνδρομή σε εταιρείες που συμμετείχαν στη διεθνή έκθεση τροφίμων και ποτών «Mitt Kök» που πραγματοποιήθηκε στον εκθεσιακό χώρο της Στοκχόλμης, από 5 έως 8 Νοεμβρίου 2015.

8. Προτάσεις εξειδικευμένων δράσεων ενίσχυσης της εξωστρέφειας της ελληνικής οικονομίας στη σουηδική αγορά

Μεταξύ των δράσεων του Γραφείου ΟΕΥ είναι η άμεση ανταπόκριση στα εκατοντάδες αιτήματα που λαμβάνει το Γραφείο προκειμένου να διευκολύνει το έργο των Ελλήνων εξαγωγέων κατά την αναζήτηση εμπορικών συνεργατών στη σουηδική αγορά. Επίσης προβλέπεται η εκπόνηση σημειωμάτων για τα σημαντικότερα ελληνικά εξαγόμενα προϊόντα και η αποστολή μηνιαίων ενημερωτικών δελτίων σε επιμελητήρια και επιχειρηματικούς φορείς της χώρας μας.

Προτείνεται η διοργάνωση εμπορικών και επιχειρηματικών αποστολών προς τη Σουηδία καθώς επίσης η συμμετοχή περισσότερων εταιρειών σε διεθνείς εκθέσεις που πραγματοποιούνται στη χώρα. Με τον τρόπο αυτό δίνεται η δυνατότητα σε ελληνικές εταιρείες να έχουν άμεση επαφή με σουηδικές εταιρείες και συνεπώς αυξάνονται οι πιθανότητες συνεργασίας μεταξύ τους. Επίσης κρίνεται σκόπιμη η διοργάνωση εκδηλώσεων προβολής ελληνικής γαστρονομίας δεδομένου ότι αποτελούν σημαντική ευκαιρία προβολής ελληνικών προϊόντων.

Δεδομένου ότι πρόσφατα το Γραφείο ΟΕΥ σε συνεργασία με το Γραφείο Τύπου και Επικοινωνίας Στοκχόλμης καθώς επίσης το Γραφείου ΕΟΤ Σκανδιναβίας συνέβαλλαν τα μέγιστα για την πραγματοποίηση του ταξιδιού των Σουηδών δημοσιογράφων του κλαδικού περιοδικού «Världens viner» (Wines of the World) με σκοπό την έκδοση τεύχους αποκλειστικά για οίνους από διάφορες περιοχές της Ελλάδας, κρίνεται σκόπιμη η ανάληψη παρόμοιας δράσης και στο άμεσο μέλλον. Σημειώνεται ότι η συγκεκριμένη έκδοση ενδέχεται να έχει πολλαπλά οφέλη για την προβολή των ελληνικών οίνων σε μια πολύ δύσκολη αγορά όπου το κυρίαρχο στοιχείο είναι το κρατικό μονοπώλιο αλκοολούχων ποτών.

9. Διεθνείς Εκθέσεις

Οι σημαντικότεροι εκθεσιακοί φορείς στη Σουηδία είναι οι κάτωθι:

Stockholm International Fairs
Mässvägen 1, Älvsjö
S-125 80 Stockholm
Tel : 0046 87494100
Fax: 0046 87496178
E-mail: info@stockholmsmassan.se
Website: www.stockholmsmassan.se

Svenska Mässan - The Swedish Exhibition & Congress Centre
Box 5222, 40224 Gothenburg
Tel: 0046 31 708 80 00
Fax: 0046 31160330
E-mail: infomaster@svenskamassan.se
Website: www.svenskamassan.se

Kistamässan
Arne Beurlings Torg 5
Box 1128, 164 22 Kista
Tel: 0046 8506 652 25
E-mail: info@artexis.se
Website: www.kistamassan.se

Elmia AB
Elmiavägen 11
SE-554 54 Jönköping
Tel: 0046 36152000
Fax: 0046 36 16 46 96
E-mail: stefan.carlsson@elmia.se
Website: www.elmia.se

Malmömässan
Mässgatan 6
215 32 Malmö
Tel: 0046 40 631 11 10
E-mail: info@malmomassan.se
Website: www.malmomassan.se

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ1
ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ

1. Υποδοχή της τοπικής αγοράς και αντιμετώπιση των ελληνικών προϊόντων από το καταναλωτικό κοινό της Σουηδίας

Για την πλειοψηφία των Σουηδών πολιτών, η Ελλάδα θεωρείται ως χώρα-παραγωγός υψηλής ποιότητας εδώδιμων προϊόντων. Η ελληνική διατροφή τυγχάνει σημαντικής εκτίμησης εκ μέρους των Σουηδών καταναλωτών, ενώ για πολλούς πολίτες της χώρας τα ελληνικά τρόφιμα είναι στενά συνυφασμένα με την αποδοχή και την ταυτότητα της υγιεινής μεσογειακής διατροφής.

Υπάρχουν πολλά παραδοσιακά ελληνικά εστιατόρια τόσο στη Στοκχόλμη όσο και σε άλλες πόλεις της Σουηδίας καθώς επίσης αρκετές εταιρείες, ελληνικών συμφερόντων, που δραστηριοποιούνται στη σουηδική αγορά και εισάγουν πολλά τρόφιμα από την Ελλάδα. Στα super markets του ολιγοπωλίου παρατηρείται σημαντική παρουσία των παραδοσιακών ελληνικών τροφίμων, ωστόσο πολύ συχνά ανταγωνιστικές εταιρείες προσπαθούν να παραπλανήσουν το σουηδικό καταναλωτικό κοινό, δημιουργώντας την ψευδή εντύπωση ότι τα προϊόντα τους είναι ελληνικά (χαρακτηριστικό παράδειγμα το στραγγιστό γιαούρτι, δεδομένου ότι κυκλοφορούν συναφή προϊόντα με την ένδειξη «Greek style yogurt», ενώ έχουν υπάρξει κρούσματα παραπλανητικής χρήσης της ονομασίας φέτα).

Οι περισσότεροι Σουηδοί πολίτες δεν γνωρίζουν ότι μεταξύ των σημαντικότερων εξαγωγικών ελληνικών αγαθών προς τη Σουηδία συμπεριλαμβάνονται επίσης διάφορα αγαθά και πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται στη βιομηχανία της χώρας καθώς θεωρούν ότι οι εξαγωγές της Ελλάδας προς τη Σουηδία εξαντλούνται στα παραδοσιακά ελληνικά τρόφιμα (π.χ. ελαιόλαδο, ελιές, γιαούρτι, φέτα, ξηροί καρποί κ.α.).

2. Η Ελλάδα ως τουριστικός προορισμός

Η Ελλάδα αποτελεί αναμφισβήτητα εξαιρετικά δημοφιλή προορισμό για τους Σουηδούς τουρίστες καθώς η χώρα μας εξακολουθεί να προσελκύει μεγάλο αριθμό Σουηδών. Παρατηρείται συνεχής αύξηση του τουριστικού ρεύματος κατά τα τελευταία χρόνια (ακόμα και κατά την περίοδο 2011-2012 παρά το γεγονός ότι υπήρξε, από μερίδα του σουηδικού Τύπου, αρνητική δημοσιότητα για τη χώρα μας λόγω της οικονομικής κρίσης). Μεταξύ των δημοφιλέστερων ελληνικών προορισμών για τους Σουηδούς τουρίστες συγκαταλέγονται η Ρόδος, η Κρήτη, η Σάμος και η Κέρκυρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε
ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

1. Γενικά για την αγορά της Σουηδίας

Όσοι ενδιαφερόμενοι επιθυμούν να εξάγουν στη Σουηδία έχουν να αντιμετωπίσουν δύο προβλήματα: αφενός την είσοδο και αφετέρου την παραμονή των προϊόντων του στην αγορά. Η στρατηγική πρέπει να έχει σχεδιασθεί εκ των προτέρων, ώστε να αποφευχθούν λάθη που μπορούν να περιορίσουν τις μελλοντικές δυνατότητες πωλήσεων στη σουηδική αγορά. Υπάρχουν διάφορες εναλλακτικές λύσεις, με διαφορετικές επιπτώσεις η καθεμιά. Εάν αποκλεισθεί η δημιουργία θυγατρικής εταιρίας ή γραφείου ως πολύ δαπανηρή λύση, τότε η πώληση μπορεί να γίνει είτε με απευθείας επαφές με τους εισαγωγείς ή χονδρεμπόρους είτε μέσω εμπορικού αντιπροσώπου.

Πάντως, η βέλτιστη λύση ποικίλλει κατά περίπτωση. Όλα εξαρτώνται από τις δυνατότητες και ικανότητες του εξαγωγέα, από το προϊόν, από το προφίλ που ο εξαγωγέας θέλει να δημιουργήσει στη σουηδική αγορά, αλλά και από το ποιος είναι ο επιθυμητός και ο δυνατός βαθμός ελέγχου της όλης εμπορικής διαδικασίας. Η επιτυχία των πωλήσεων στη σουηδική αγορά δεν εξαρτάται μόνον από τις ενέργειες του συνεργαζόμενου εισαγωγέα ή αντιπροσώπου. Ο εξαγωγέας οφείλει να είναι σε στενή επαφή με τον εισαγωγέα ή τον αντιπρόσωπό του στη Σουηδία και να συμμετέχει ενεργά στις δραστηριότητες εμπορικής προβολής, μάρκετινγκ και πιθανής τροποποίησης ή βελτίωσης του προϊόντος ανάλογα με τις εκάστοτε απαιτήσεις της αγοράς.

Περίπου το 80% των εργαζομένων στη Σουηδία ανήκουν σε κάποιο συνδικάτο. Το ποσοστό του πληθυσμού της χώρας που είναι αλλοδαποί αυξάνει, χωρίς να λείπουν και οι διακρίσεις σε θέματα κατοικίας, εκπαίδευσης και εργασίας. Η εργατική νομοθεσία της χώρας επιβάλλει την εκπροσώπηση των εργαζομένων στο ΔΣ οποιασδήποτε εταιρίας με πάνω από 25 εργαζομένους. Γενικά, η εργατική νομοθεσία καθιστά τις δραστηριότητες χαμηλού εργατικού κόστους μάλλον δαπανηρές, παρόλο που η χώρα είναι ανοικτή σε οικονομικούς μετανάστες, με αποτέλεσμα η διαδικασία franchising να είναι δύσκολη υπόθεση. Αντίθετα, ο σχεδιασμός, η έρευνα και η ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών είναι σχετικά μη δαπανηρές δραστηριότητες και άκρως ανταγωνιστικές λόγω του χαμηλού κόστους των επιστημόνων, των μηχανικών και των ερευνητικών κέντρων της χώρας.

Στη Σουηδία εδρεύουν κατά κεφαλή περισσότερες διεθνείς εταιρείες από οποιαδήποτε άλλη χώρα. Η χώρα είναι το οικονομικό κέντρο της ευρύτερης περιοχής της Σκανδιναβίας, μιας αγοράς με πάνω από 25 εκατ. καταναλωτές, αλλά και της Βαλτικής από την οποία προστίθενται επίσης οι αγορές της Εσθονίας, Λετονίας, Λιθουανίας, ΒΔ Ρωσίας (με κέντρο την Αγία Πετρούπολη), Βορ. Πολωνίας, Βορ. Γερμανίας και ανατολικής πλευράς του Ηνωμ. Βασιλείου. Ειδικά μεταξύ Σουηδίας, Δανίας, Νορβηγίας και Φινλανδίας υπάρχει ένας ιδιότυπος καταμερισμός οικονομικών δραστηριοτήτων που χαρακτηρίζονται και από χαμηλή διαφθορά.

Δεν παρατηρείται όμως μεγάλη παρουσία μη Σκανδιναβών στελεχών επιχειρήσεων και δεν κυκλοφορούν ξενόγλωσσες εφημερίδες ή άλλα ξενόγλωσσα έντυπα. Εν τούτοις, σημαντική πληροφόρηση δύναται να παρέχεται από τις ηλεκτρονικές αγγλόφωνες εφημερίδες «The local» (www.thelocal.se) και «The Swedish Wire» (www.swedishwire.com). Οι Σουηδοί βέβαια είναι

λάτρεις του Διαδικτύου και πρωτοπόροι στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση, αλλά οι παρεχόμενες πληροφορίες και υπηρεσίες είναι στην αγγλική γλώσσα και γενικόλογες, ώστε οποιαδήποτε ανάλυση εις βάθος απαιτεί προσωπική επαφή και χρήση της σουηδικής γλώσσας.

Η Σουηδία πρωτοπορεί διεθνώς στις τηλεπικοινωνίες, τους Η/Υ, τα ηλεκτρονικά, φαρμακευτικά, ιατρικά και βιοτεχνολογικά προϊόντα, αλλά και στις εναλλακτικές πηγές ενέργειας. Η χώρα βρίσκεται στην κορυφή της κλίμακας αποδοχής της υψηλής τεχνολογίας και οι τομείς της νανοτεχνολογίας και έρευνας εμβρυονικών κυττάρων αναπτύσσονται ραγδαία. Η εγχώρια βιομηχανία αυτοκινήτων και αεροσκαφών, αναπτύσσεται σε στενή συνεργασία και με την οικονομική συμμετοχή αμερικανικών εταιρειών.

Παρόλο που είναι σχετικά ακριβή, η σουηδική αγορά αποτελεί ιδεώδες πεδίο δοκιμής νέων προϊόντων, καινοτομιών και υπηρεσιών και δη προέλευσης ΗΠΑ, πριν εν συνεχεία προωθηθούν στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές αγορές. Οι Σουηδοί υιοθετούν γρήγορα κάτι το νέο και πρωτοποριακό. Επίσης, οι Σουηδοί είναι ευαίσθητοι στη διάθεση του επιχειρηματικού τους χρόνου. Δεν θα συμφωνήσουν ποτέ για μια συνάντηση εάν δεν υφίσταται σαφής αντικειμενικός σκοπός και δεν αναμένουν κάποιο κέρδος από αυτή την επένδυση του χρόνου τους.

2. Κέντρα και δίκτυα διανομής

Η διανομή των προϊόντων, όπως έχει εξελιχθεί σήμερα, χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερη αποτελεσματικότητα. Σχεδόν δύο τρίτα του συνόλου των εισαγωγών διακινούνται από τους εισαγωγείς-χονδρεμπόρους. Τα καταναλωτικά αγαθά και οι βιομηχανικές πρώτες ύλες εισάγονται συνήθως με τον τρόπο αυτό. Τα κύρια κέντρα διανομής είναι η Στοκχόλμη, το Γκέτεμπεργκ, το Μάλμε και το Χέλσινγκμπεργκ.

Στη Στοκχόλμη (1,9 εκατ. κάτοικοι μαζί με τα προάστεια), πρωτεύουσα και επιχειρηματικό κέντρο της χώρας, έχουν την έδρα τους οι περισσότεροι μεγάλοι φορείς και οργανισμοί καθώς και πολλές πολυεθνικές που έχουν δραστηριότητες στις βόρειες και τις Βαλτικές χώρες. Σημειώνεται ότι η Στοκχόλμη συγκαταλέγεται ανάμεσα στις ακριβότερες πόλεις του κόσμου και προσφέρει ευκαιρίες για πωλήσεις ανταγωνιστικών προϊόντων και έναρξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στη χώρα.

Το Γκέτεμπεργκ (Göteborg, 800.000 κάτοικοι) που είναι διεθνές θαλάσσιο διαμετακομιστικό και βιομηχανικό κέντρο είναι το κυριότερο λιμάνι διεθνούς εμπορικής σύνδεσης της χώρας. Βρίσκεται στα νοτιοδυτικά παράλια και είναι επίσης μεγάλο βιομηχανικό κέντρο με ευρύ φάσμα παραγωγής, από οχήματα μέχρι πετροχημικά.

Το Μάλμε (Malmö) και το Χέλσινγκμπεργκ (Helsingborg) είναι πόλεις που βρίσκονται στη νότια Σουηδία, σε μικρή απόσταση από τη γειτονική Δανία. Αποτελούν επίσης σημαντικά λιμάνια εμπορικής διακίνησης προς την ηπειρωτική Ευρώπη, η δε γέφυρα μεταξύ Μάλμε και Κοπεγχάγης που συνδέει τη Σουηδία με την υπόλοιπη Ευρώπη δόθηκε στην κυκλοφορία το καλοκαίρι του 2000.

Μολονότι τα δύο τρίτα του εδάφους της Σουηδίας στο βορρά είναι αραιοκατοικημένα, υπάρχουν εκεί πολλές βιομηχανίες δασικών προϊόντων, εξόρυξης και υδροηλεκτρικής ενέργειας, ενώ τα σπουδαιότερα αστικά κέντρα είναι οι πόλεις Sundsvall, Umeå, Skellefteå και Luleå.

Η στρατηγική εισόδου στην αγορά ποικίλλει ανά προϊόν και τομέα. Εμπορικοί αντιπρόσωποι (agents) και αποκλειστικοί διανομείς (sole distributors) θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν ευρέως στην αρχική φάση εισόδου στην αγορά. Η αρχική επίσκεψη του Έλληνα επιχειρηματία στη Σουηδία θεωρείται απαραίτητη, ή και του Σουηδού στην Ελλάδα, δεδομένου ότι οι Σουηδοί βασίζονται στην κατά πρόσωπο εντιμότητα και για να κλείσουν συμφωνία προτιμούν «να δώσουν τα χέρια» στην αρχή. Μεγάλη προσοχή πρέπει να δοθεί στο γεγονός ότι η διαδικασία λήψης αποφάσεων στη Σουηδία βασίζεται στην αρχή της ομοφωνίας όλων των εμπλεκομένων και εν συνεχεία στην εφαρμογή προσεκτικών προγραμμάτων χωρίς απότομες αλλαγές. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα για την ελληνική πλευρά να παρουσιασθούν αρχικά μεγάλες καθυστερήσεις και δαπάνες προετοιμασίας σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές ή αμερικανικές συνεργασίες (longer up-front sales cycle).

Καταναλωτές και επιχειρηματίες στη Σουηδία ενδιαφέρονται εξίσου και έντονα για εισαγωγές. Η χώρα προσφέρει αρκετές αποτελεσματικές μεθόδους για την διανομή και πώληση εισαγομένων προϊόντων.

Λόγω του ότι το σύνολο σχεδόν του σουηδικού πληθυσμού είναι διαδικτυωμένο, αυξάνονται συνεχώς οι πωλήσεις μέσω του Internet και αντιστοιχούν σε 7-7,5% του συνολικού λιανικού εμπορίου. Μια εξαγωγική εταιρία που ενδιαφέρεται να ξεκινήσει ηλεκτρονικό εμπόριο στη Σουηδία θα πρέπει να εγγραφεί στο Μητρώο Καταχώρισης Εταιριών, όπως συμβαίνει και με όλες τις άλλες εταιρίες που ασκούν εμπορικές δραστηριότητες στη Σουηδία. Υπάρχουν 3 μορφές εμπορικής δραστηριότητας μέσω του διαδικτύου, από εταιρία σε εταιρία, από εταιρεία σε καταναλωτή και από καταναλωτή σε καταναλωτή. Από το συνολικό ηλεκτρονικό εμπόριο μόλις το 5% αφορά σε αγορές από το εξωτερικό, κυρίως ευρωπαϊκές.

Οι τεχνικές ανάπτυξης πωλήσεων στη Σουηδία δεν διαφέρουν από τις υπόλοιπες αναπτυγμένες αγορές των ΗΠΑ και της Δυτ. Ευρώπης. Αποφασιστικοί παράγοντες είναι η τιμή, η ποιότητα και η ακρίβεια στην παραλαβή των εμπορευμάτων. Οι σουηδικές εταιρείες δεν αλλάζουν εύκολα προμηθευτές και πολλές εμπορικές σχέσεις διατηρούνται για δεκαετίες. Η διαφήμιση παίζει μεγάλο ρόλο στη Σουηδία και όλων των τύπων τα μέσα είναι διαθέσιμα. Καθημερινές εφημερίδες ή εβδομαδιαίες εφημερίδες για μια συγκεκριμένη περιοχή της πόλης και άλλα έντυπα καλύπτουν πάνω από το 50% των δαπανών διαφήμισης. Η ταχυδρόμηση ή διανομή σε κάθε πόρτα διαφημιστικών φυλλαδίων είναι η δεύτερη πιο προσφιλής μέθοδος και ακολουθεί το ραδιόφωνο και η τηλεόραση. Επίσης η διαφήμιση εντός του καταστήματος και σε εξωτερικό χώρο μέσω μικρών ή μεγάλων αφισών είναι άλλες εναλλακτικές λύσεις.

3. Δομή της λιανικής αγοράς της Σουηδίας

Θα πρέπει να επισημανθεί αρχικά ότι η Σουηδία εισάγει περίπου το 50% των τροφίμων της και οι δυνατότητες περαιτέρω αύξησης των εξαγωγών ελληνικών τροφίμων είναι πολύ σημαντικές. Η λιανική αγορά τροφίμων έχει ολιγοπωλιακή μορφή καθώς οι 3 μεγαλύτερες αλυσίδες super-markets ελέγχουν το 85-90% της σουηδικής αγοράς. Είναι κατά σειρά η ICA, η COOP και η Axfood. Μεγαλύτερη αλυσίδα λιανικής πώλησης είναι η ICA με μερίδιο αγοράς 40-45% και περισσότερα από 1.350 καταστήματα στη Σουηδία. Η δεύτερη μεγαλύτερη αλυσίδα super-markets είναι η Coop, με μερίδιο αγοράς 21-23%, ενώ στην τρίτη θέση είναι η αλυσίδα λιανικής πώλησης Axfood με μερίδιο αγοράς 18%, η οποία διαθέτει καταστήματα με τις επωνυμίες Willys και Hemköp. Σημαντική παρουσία στη σουηδική αγορά έχει επίσης η

Bergendahls με μερίδιο αγοράς 5-6%, τα Lidl με περισσότερα από 80 καταστήματα στη χώρα καθώς επίσης τα Seven Eleven και Pressbyrån.

Υπάρχουν επίσης μικρότερες αλυσίδες καταστημάτων τροφίμων, ενώ σημειώνουν συνεχώς άνοδο μικρά καταστήματα σε γειτονιές με μεγάλη συγκέντρωση οικονομικών μεταναστών που αναζητούν παραδοσιακά εισαγόμενα τρόφιμα από τις χώρες τους. Επίσης, εστιατόρια διεθνούς κουζίνας έχουν προκαλέσει ζήτηση για πολλά εισαγόμενα τρόφιμα και μαζί με τα παραπάνω μικρά καταστήματα έχουν δημιουργήσει ένα διαφορετικό δίαυλο διανομής εισαγόμενων τροφίμων.

4. Τρόποι χρηματοδότησης των εξαγωγικών επιχειρήσεων της Σουηδίας

Οι σουηδικές εξαγωγικές επιχειρήσεις δύνανται να λαμβάνουν δάνεια από τον οργανισμό εξαγωγικών πιστώσεων (SEK-Swedish Export Credit Corporation), ο οποίος είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και ασχολείται, κατά κύριο λόγο, με τη χρηματοδότηση των εξαγωγών των σουηδικών εταιρειών και λειτουργεί συμπληρωματικά προς τις τράπεζες. Στον Οργανισμό SEK απασχολούνται 250 εργαζόμενοι, ενώ χρηματοδοτεί, σε ετήσια βάση, περίπου 55 δισ. κορόνες Σουηδίας.

Ο SEK δανείζει χρήματα απευθείας σε εξαγωγικές επιχειρήσεις ούτως ώστε αναπτύξουν δραστηριότητες σε αγορές του εξωτερικού τόσο σε βραχυπρόθεσμο όσο και σε μακροπρόθεσμο διάστημα. Επίσης συνδράμει τις σουηδικές επιχειρήσεις όταν συμμετέχουν σε διεθνείς διαγωνισμούς. Επιπρόσθετα, δανείζει χρηματικά κεφάλαια σε Σουηδούς εξαγωγείς και στους πελάτες τους που βρίσκονται στο εξωτερικό δεδομένου ότι μέσω της χρηματοδότησης εκ μέρους του SEK, διεθνείς εταιρείες μπορούν να λάβουν δάνεια προκειμένου να προμηθευτούν αγαθά και υπηρεσίες από τη Σουηδία, ακόμα και στην περίπτωση που το οικονομικό περιβάλλον είναι δυσχερές.

Ο SEK συνεργάζεται με σουηδικές και διεθνείς τράπεζες καθώς επίσης ασφαλιστικές εταιρείες, δεδομένου ότι μέσω της συνεργασίας δύναται να παρέχει στους εξαγωγείς πιο αποτελεσματικές υπηρεσίες. Η στενή συνεργασία του εν λόγω Οργανισμού με τράπεζες, ασφαλιστικές εταιρείες και τη σουηδική υπηρεσία εγγυήσεων εξαγωγικών πιστώσεων διασφαλίζει ρευστότητα για τις επιχειρήσεις εκείνες που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στο εξωτερικό. Ο SEK είναι επίσης σε θέση να χρηματοδοτήσει σε συνάλλαγμα, ακόμα και για χώρες με ιδιαιτερότητες όπου πολλές επιχειρήσεις έχουν δυσκολία πρόσβασης στο νόμισμα της χώρας. Η χρηματοδότηση των εξαγωγικών εταιρειών μπορεί να πραγματοποιηθεί με διαφορετικές μεθόδους, όπως για παράδειγμα εξαγωγικές πιστώσεις, χρηματοδότηση προγραμμάτων, προεξόφληση απαιτήσεων, εγγυήσεις συμβάσεων και διασυνοριακή μίσθωση/πίστωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ
ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η δημοσιονομική κατάσταση της Σουηδίας κρίνεται αρκετά ικανοποιητική και η σουηδική οικονομία εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις εξαγωγές που πραγματοποιεί. Πρέπει να σημειωθεί ότι, το 59% των εξαγωγών της Σουηδίας κατευθύνεται προς τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ το 39% προς την ευρωζώνη.

Το δημόσιο χρέος της Σουηδίας ανερχόταν σε 1,4 τρισ. κορόνες (150 δισ. ευρώ) στο τέλος του 2014, το οποίο αντιστοιχεί στο 35% περίπου του ΑΕΠ της χώρας. Εντούτοις, το ποσοστό χρέους του ιδιωτικού τομέα είναι αρκετά υψηλό και υπερβαίνει το 240% του ΑΕΠ.

Το Δεκέμβριο του 2015, η ανεργία στη Σουηδία κυμαινόταν σε 7,5%. Συγκεκριμένα, 381.000 άτομα βρίσκονταν εκτός αγοράς εργασίας στο τέλος του 2015, αριθμός που είναι μειωμένος κατά 4.000 άτομα σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2014. Το σουηδικό κράτος επιθυμεί τη βελτίωση της ευελιξίας της αγοράς εργασίας και την προώθηση της απασχόλησης ακόμα και για μικρό χρονικό διάστημα, ενώ ειδικά μέτρα θα ληφθούν για την καλύτερη ενσωμάτωση και ένταξη νεοαφιχθέντων μεταναστών στη Σουηδία.

Η Σουηδία πρωτοπορεί διεθνώς ως χώρα ελεύθερου εμπορίου και περισσότερη από τη μισή της οικονομία εξαρτάται από το εξωτερικό της εμπόριο. . Η αξία των εξαγωγών της χώρας κατά το 2015 ανήλθε σε 1.181,2 δισ. κορόνες Σουηδίας (126,2 δισ. ευρώ), σημειώνοντας αύξηση 4,9% σε σχέση με το 2014. Το ίδιο διάστημα οι εισαγωγές ήταν 1.163,8 δισ. κορόνες (124,3 δισ. ευρώ). Το 2015, το πλεόνασμα στο εμπορικό ισοζύγιο της χώρας αυξήθηκε κατά 41% συγκριτικά με το προηγούμενο έτος και έφθασε τις 17,4 δισ. κορόνες (1,9 δισ. ευρώ).

Σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία της Σουηδίας, το 2015 υπήρξε μείωση κατά 6,5% των ελληνικών εξαγωγών σε σύγκριση με την προηγούμενη χρονιά. Αντίθετα, αύξηση κατά 26% σημείωσαν οι εισαγωγές της Ελλάδας από τη Σουηδία (εξαγωγές προς Σουηδία ήταν 1,14 δισ. κορόνες και οι εισαγωγές 2,62 δισ. κορόνες). Το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου Ελλάδος-Σουηδίας ανήλθε σε 1,47 δισ. κορόνες (157,6 εκατ. ευρώ) κατά το εξεταζόμενο διάστημα. Αξίζει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, οι ελληνικές εξαγωγές προς τη Σουηδία το 2015 ανήλθαν σε 176 εκατ. ευρώ (η σουηδική στατιστική υπηρεσία κάνει λόγο για ελληνικές εξαγωγές αξίας 122,6 εκατ. ευρώ), παρουσιάζοντας αύξηση της τάξεως του 0,68%.

Τα κυριότερα ελληνικά προϊόντα που εξήχθησαν στη Σουηδία το 2015 ήταν τυροκομικά προϊόντα, διάφορες άργιλοι (μπεντονίτης), πλαστικές ύλες (πολυστυρόλιο), διόπτρες, ελιές, παρασκευασμένα λαχανικά, φρούτα (κυρίως σταφύλια και πορτοκάλια), διάφορα ενδύματα, φαρμακευτικά προϊόντα, υφάσματα, μαγνησίτης κ.ά. Μεταξύ των βασικότερων προϊόντων στις εισαγωγές της Ελλάδας από τη Σουηδία, για το ίδιο πάντα έτος, συγκαταλέγονται ορυκτέλαια, φαρμακευτικά παρασκευάσματα, προϊόντα από χαρτί και χαρτόνι, τηλεφωνικές συσκευές, προϊόντα ξυλείας, ψάρια παστά, διάφορα οχήματα και επιβατικά αυτοκίνητα, προϊόντα χάλυβα κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ

1. Ελληνικές Αρχές

Ελληνική Πρεσβεία	Τηλ. (+46-8) 545 660 10	www.mfa.gr/stockholm
Γραφείο ΟΕΥ	Τηλ. (+46-8) 545 660 16	commerce.stockholm@mfa.gr
Γραφείο Τύπου	Τηλ. (+46-8) 660 24 80	grpress@comhem.se
Ελληνική Ομοσπονδία (ΟΕΣΚΣ)	Τηλ. (+46-8) 627 00 27	www.grekiskariksforbundet.se

2. Σουηδικοί Εμπορικοί Φορείς

Swedish Trade Federation	Τηλ. (+46-10) 471 85 00	www.svenskhandel.se
Business Sweden	Τηλ. (+46-8) 588 660 00	www.business-sweden.se
Confederation of Swedish Enterprise	Τηλ. (+46-8) 553 430 00	www.svensktnaringsliv.se
Swedish Association of Agents	Τηλ. (+46-8) 411 00 22	www.agenturforetagen.se
National Board of Trade	Τηλ. (+46-8) 690 48 00	www.kommers.se

3. Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια

Stockholm Chamber of Commerce	Τηλ. (+46-8) 555 100 00	www.chamber.se
Chamber of Commerce of Southern Sweden	Τηλ. (+46-40) 690 24 00	www.handelskammaren.com
West Sweden Chamber of Commerce	Τηλ. (+46-31) 83 59 00	www.handelskammaren.net
Chamber of Commerce of East Sweden	Τηλ. (+46-11) 28 50 30	www.east.cci.se

4. Τράπεζες

Central Bank of Sweden	Τηλ. (+46-8) 787 00 00	www.riksbank.se
Nordea	Τηλ. (+46-771) 22 44 88	www.nordea.se
SEB	Τηλ. (+46-771) 365 365	www.seb.se
Handelsbanken	Τηλ. (+46-8) 701 10 00	www.handelsbanken.se
Swedbank	Τηλ. (+46-771) 22 11 22	www.swedbank.se
Swedish Bankers' Association	Τηλ. (+46-8) 453 44 00	www.swedishbankers.se

5. Διοργανωτές Εκθέσεων

Stockholm International Fairs	Τηλ. (+46-8) 749 41 00	www.stockholmsmassan.se
Swedish Exhibition & Congress Centre	Τηλ. (+46-31) 708 80 00	www.svenskamassan.se
Elmia	Τηλ. (+46-36) 15 20 00	www.elmia.se

6. Ξενοδοχεία

Grand Hotel Stockholm	Τηλ. (+46-8) 679 35 00	www.grandhotel.se
Radisson SAS Strand Hotel	Τηλ. (+46-8) 506 640 00	www.radissonblu.com
Scandic Continental Hotel Stockholm	Τηλ. (+46-8) 517 342 00	www.scandichotels.com
Sheraton Stockholm Hotel	Τηλ. (+46-8) 412 34 00	www.sheratonstockholm.com
Hilton Stockholm Slussen Hotel	Τηλ. (+46-8) 517 353 00	www.hilton.com

7. Διπλωματικές Αποστολές (μεγαλυτέρων χωρών)

Εμπορ.Γραφείο Πρεσβείας Γερμανίας	Τηλ. (+46-8) 670 15 22	www.stockholm.diplo.de
Εμπορ.Γραφείο Πρεσβείας Γαλλίας	Τηλ. (+46-8) 545 89 150	www.ambafrance-se.org
Εμπορ.Γραφείο Πρεσβείας Ην. Βασιλείου	Τηλ. (+46-8) 671 30 53	www.ukinsweden.fco.gov.uk
Εμπορ.Γραφείο Πρεσβείας ΗΠΑ	Τηλ. (+46-8) 783 53 46	http://stockholm.usembassy.gov
Italian Chamber of Commerce in Sweden	Τηλ. (+46-8) 611 25 40	www.italchamber.se
Εμπορ.Γραφείο Πρεσβείας Ισπανίας	Τηλ. (+46-8) 24 66 10	www.spaininformation.org

8. Σουηδικοί Οικονομικοί Φορείς-Ινστιτούτα

Υπουργείο Οικονομικών Σουηδίας	Τηλ. (+46-8) 405 10 00	www.regeringen.se
National Institute of Economic Research	Τηλ. (+46-8) 453 59 00	www.konj.se
Swedish Agency for Economic & Regional Growth	Τηλ. (+46-8) 681 91 00	www.tillvaxtverket.se
Swedish National Financial Management Authority	Τηλ. (+46-8) 690 43 00	www.esv.se
Swedish Financial Supervisory Authority	Τηλ. (+46-8) 787 80 00	www.fi.se

9. Άλλοι Σουηδικοί Φορείς (του οικονομικού τομέα)

Statistics Sweden	Τηλ. (+46-8) 506 940 00	www.scb.se
Swedish Agency for Innovation Systems	Τηλ. (+46-8) 473 30 00	www.vinnova.se